

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

Komission asetus (EY) N:o 557/1999, annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999, tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi	1
Komission asetus (EY) N:o 558/1999, annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999, maitotuotteiden toimittamisesta elintarvikeapuna	3
Komission asetus (EY) N:o 559/1999, annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999, halkais-tujen herneiden toimittamisesta elintarvikeapuna	6
Komission asetus (EY) N:o 560/1999, annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999, viljan toimittamisesta elintarvikeapuna	9
★ Komission asetus (EY) N:o 561/1999, annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999, pysyvän tarjouskilpailun avaamisesta Espanjan interventioelimen hallussa olevan oliiviöljyn myymiseksi	13
Komission asetus (EY) N:o 562/1999, annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999, viljojen tukeen sovellettavan korjauskertoimen muuttamisesta	17
Komission asetus (EY) N:o 563/1999, annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999, tuontitullien vahvistamisesta vilja-alalla	19
★ Komission direktiivi 1999/10/EY, annettu 8 päivänä maaliskuuta 1999, neuvoston direktiivin 79/112/ETY 7 artiklan säännöksistä myönnettävistä poikkeuksista elintarvikkeiden merkintöjen osalta ⁽¹⁾	22

Komissio

1999/198/EY:

- ★ **Komission päätös, tehty 10 päivänä helmikuuta 1999, perustamissopimuksen 86 artiklan soveltamismenettelyssä (IV/35.767 — Ilmailulaitos/Luftfarts-verket)⁽¹⁾ (tiedoksiannettu numerolla K(1999) 239)** 24

1999/199/EY:

- ★ **Komission päätös, tehty 10 päivänä helmikuuta 1999, perustamissopimuksen 90 artiklan soveltamismenettelystä (IV/35.703 — Portugalin lentokentät)⁽¹⁾ (tiedoksiannettu numerolla K(1999) 243).....** 31

1999/200/EY:

- ★ **Komission päätös, tehty 26 päivänä helmikuuta 1999, Helleenien tasavallan esittämästä pyynnöstä soveltaa alennettua arvonlisäverokantaa maakaasun ja sähkön toimituksiin neuvoston direktiivin 77/388/ETY 12 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla (tiedoksiannettu numerolla K(1999) 477)** 40

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

**KOMISSIO ASETUS (EY) N:o 557/1999,
annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999,
tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon hedelmien ja vihannesten tuontijärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 21 päivänä joulukuuta 1994 annetun komission asetuksen (EY) N:o 3223/94 ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1498/98 ⁽²⁾, ja erityisesti sen 4 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo, että

asetuksessa (EY) N:o 3223/94 säädetään Uruguayn kierroksen monenvälisen kauppaneuvottelujen tulosten mukaisesti komission vahvistamista kolmansien maiden tuonnin kiinteiden arvojen perusteista liitteissä määriteltävien tuotteiden ja ajanjaksojen osalta, ja

edellä mainittujen perusteiden mukaisesti tuonnin kiinteät arvot on vahvistettava tämän asetuksen liitteessä esitellylle tasolle,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 3223/94 4 artiklassa tarkoitetut tuonnin kiinteät arvot vahvistetaan liitteessä olevassa taulukossa merkityllä tavalla.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 16 päivänä maaliskuuta 1999.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 15 päivänä maaliskuuta 1999.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 337, 24.12.1994, s. 66

⁽²⁾ EYVL L 198, 15.7.1998, s. 4

LIITE

tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi
15 päivänä maaliskuuta 1999 annettuun komission asetukseen

(EUR/100 kg)

CN-koodi	Kolmannen maan koodi ⁽¹⁾	Tuonnin kiinteä arvo
0702 00 00	052	72,0
	204	31,8
	624	108,7
	999	70,8
0707 00 05	068	130,2
	999	130,2
0709 10 00	220	148,0
	999	148,0
0709 90 70	052	112,0
	204	154,8
	999	133,4
0805 10 10, 0805 10 30, 0805 10 50	052	39,4
	204	47,3
	212	48,3
	600	41,3
	624	53,8
	999	46,0
0805 30 10	052	54,9
	600	56,5
	999	55,7
0808 10 20, 0808 10 50, 0808 10 90	039	103,9
	064	56,2
	388	121,9
	400	82,1
	404	74,5
	508	83,8
	512	88,8
	528	101,2
	720	82,1
	999	88,3
0808 20 50	052	138,6
	388	69,8
	400	49,7
	512	62,1
	528	71,2
	624	70,7
	999	77,0

⁽¹⁾ Komission asetuksessa (EY) N:o 2317/97 (EYVL L 321, 22.11.1997, s. 19) vahvistettu maanimikkeistö. Koodi "999" tarkoittaa "muuta alkuperää".

**KOMISSIO ASETUS (EY) N:o 558/1999,
annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999,
maitotuotteiden toimittamisesta elintarvikeapuna**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon elintarvikeapolitiikasta ja elintarvikeavun hallinnasta sekä elintarviketurvaan liittyvistä erityisistä tukitoimista 27 päivänä kesäkuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1292/96⁽¹⁾ ja erityisesti sen 24 artiklan 1 kohdan b alakohdan,

sekä katsoo, että

edellä mainitussa asetuksessa vahvistetaan luettelo maista ja elimistä, joille voidaan toimittaa yhteisön tukea, ja määritetään yleiset perusteet elintarvikeavun kuljettamisesta fob-toimitusvaiheen jälkeen,

useiden elintarvikeavun antamista koskevien päätösten johdosta komissio on myöntänyt tietyille vastaanottajille maitojauhetta, ja

nämä toimitukset olisi tehtävä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1292/96 mukaisesti yhteisön elintarvikeapuna toimitettavien tuotteiden liikkeelle saattamista koskevista yleisistä yksityiskohtaisista säännöistä 16 päivänä joulukuuta 1997 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2519/

97⁽²⁾ annettujen sääntöjen mukaan, on tarpeen tarkentaa erityisesti toimittamista koskevat määräajat ja ehdot siitä aiheutuneiden kustannusten määrittämisessä,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Yhteisössä saatetaan liikkeelle maitotuotteita niiden toimittamiseksi yhteisön elintarvikeapuna liitteessä osoitetuille vastaanottajille asetuksen (EY) N:o 2519/97 säännösten mukaisesti ja liitteessä luetelluin edellytyksin.

Tarjoajan katsotaan saaneen tietoonsa kaikki sovellettavat yleiset ja erityiset ehdot ja hyväksyneen ne. Mitään muita hänen tarjoukseensa sisältyviä ehtoja tai varauksia ei oteta huomioon.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 15 päivänä maaliskuuta 1999.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 166, 5.7.1996, s. 1

⁽²⁾ EYVL L 346, 17.12.1997, s. 23

LIITE

ERÄ A

1. **Toimen N:o:** 775/96 (A1); 451/97 (A2); 453/97 (A3); 454/97 (A4); 455/97 (A5); 460/97 (A6)
2. **Edunsaaja** ⁽²⁾: Euronaid, PO Box 12, NL-2501 CA Den Haag, Nederland
puh: (31-70) 33 05 757; faksi: 36 41 701; teleksi: 30960 EURON NL
3. **Edunsaajan edustaja:** vastaanottaja nimittää
4. **Määrämaa:** A1: Mali; A2: Pakistan; A3: Niger A4: Zimbabwe; A5: Sambia; A6: Madagaskar
5. **Hankittava tuote:** vitaminoitu rasvaton maitojauhe
6. **Kokonaismäärä (tonnia netto):** 330
7. **Erien lukumäärä:** 1; 6 osassa (A1: 30 t; A2: 180 t; A3: 45 t; A4: 30 t; A5: 15 t; A6: 30 t)
8. **Tuotteen ominaisuudet ja laatu** ⁽³⁾ ⁽⁵⁾: katso EYVL C 114, 29.4.1991, s. 1 (I.B.1)
9. **Pakkaaminen** ⁽⁷⁾: katso EYVL C 267, 13.9.1996, s. 1 (6.3 A ja B.2)
10. **Etiketointi ja pakkausmerkinnät** ⁽⁶⁾: katso EYVL C 114, 29.4.1991, s. 1 (I.B.3)
— merkinnöissä käytettävä kieli: A1 + A3 + A6: ranska; A2 + A4 + A5: englantia
— lisämerkinnät: —
11. **Tuotteen hankintatapa:** yhteisön markkinat
Rasvattoman maitojauheen valmistus ja vitamiinien lisäys on tehtävä toimituksen myöntämisen jälkeen.
12. **Vahvistettu toimitusvaihe:** toimitettu vapaasti laivaussatamaan
13. **Vaihtoehtoinen toimitusvaihe:** —
14. a) **Laivaussatama:** —
b) **Lastauspaikka:** —
15. **Purkaussatama:** —
16. **Määräpaikka:** —
— välisatama tai -varasto: —
— maakuljetusreitti: —
17. **Toimituskausi tai toimituksen määräaika vahvistettuun vaiheeseen:**
— ensimmäinen määräaika: 19.4–9.5.1999
— toinen määräaika: 3.–23.5.1999
18. **Toimituskausi tai toimituksen vaihtoehtoisen vaiheen määräaika:**
— ensimmäinen määräaika: —
— toinen määräaika: —
19. **Tarjousten jättöaika kello 12 mennessä (Brysselin aikaa):**
— ensimmäinen määräaika: 30.3.1999
— toinen määräaika: 13.4.1999
20. **Tarjousvakuuden määrä:** 20 EUR tonnia kohti
21. **Tarjousten ja tarjousvakuuksien lähetysoite** ⁽¹⁾:
Bureau de l'aide alimentaire
Attn. Mr. T. Vestergaard
Bâtiment Loi 130, bureau 7/46
rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel;
teleksi: 25670 AGREC B; faksi: (32-2) 296 70 03 / 296 70 04 (ainoastaan)
22. **Vientituki** ⁽⁴⁾: 10.3.1999 sovellettava tuki, joka on vahvistettu komission asetuksella (EY) N:o 312/1999 (EYVL L 38, 12.2.1999, s. 15)

Viitteet:

- (¹) Lisätietoja: André Debongnie puh. (32-2) 295 14 65
Torben Vestergaard puh. (32-2) 299 30 50.
- (²) Toimittajan on otettava yhteyttä vastaanottajaan mahdollisimman pian selvittääkseen, mitä kuljetusasiakirjoja tarvitaan.
- (³) Toimittajan on annettava vastaanottajalle viralliselta laitokselta peräisin oleva todistus siitä, että kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevat ydinsäteilyä koskevat normit eivät ylitä toimitettavan tuotteen osalta. Radioaktiivisuustodistuksessa on oltava cesium-134- ja -137- sekä jodi -131 -taso.
- (⁴) Komission asetusta (EY) N:o 259/98 (EYVL L 25, 31.1.1998, s. 39) sovelletaan vientitukeen. Edellä mainitun asetuksen 2 artiklassa tarkoitettu päivämäärä on tämän liitteen kohtaan 22 merkitty päivämäärä.
- Tavarantoimittajaa pyydetään kiinnittämään huomiota mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdan viimeiseen alakohtaan. Kopio todistuksesta on toimitettava heti vienti-ilmoituksen hyväksymisen jälkeen faksinumeroon (32-2) 296 20 05.
- (⁵) Toimittaja toimittaa vastaanottajalle tai tämän edustajalle toimituksen yhteydessä seuraavat asiakirjat:
- virallisen toimielimen antama terveystodistus siitä, että tuote on valmistettu erinomaisissa hygieniao-
suhteissa pätevän teknisen henkilökunnan valvonnassa. Terveystodistuksessa on oltava pastöroinnin
lämpötila ja kesto, käsittelyn lämpötila ja kesto sumutuskuivaustornissa ja viimeinen kulutuspäivämäärä.
 - virallisen toimielimen antama eläinlääkärintodistus siitä, että raakamaidon tuotantoalueella ei ole jalos-
tusta edeltävien kahdentoista kuukauden aikana esiintynyt suu- ja sorkkatautia eikä mitään muuta
ilmoituspakon alaista tartuntatautia tai tarttuvaa tautia.
- (⁶) Poiketen siitä, mitä *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* C 114, 29.4.1991 määrätään, I.A.3.c kohdan teksti korvataan seuraavalla tekstillä ”merkintä ”Euroopan yhteisö””.
- (⁷) Laivaus on tehtävä 20 jalan konteissa, ehdoin FCL/FCL (kunkin kontin nettosisältö on korkeintaan 15 tonnia).

Toimittaja vastaa kustannuksista, jotka aiheutuvat konttien pinoamisesta konttiterminaaliin laivaussatamassa. Vastaanottaja vastaa kaikista sitä seuraavista lastauskustannuksista, joihin kuuluvat konttien konttiterminaalista poisvientikustannukset.

Toimittajan on esitettävä vastaanottajalle kunkin kontin täydellinen pakkausluettelo ja ilmoitettava kuhunkin tarjouskilpailuilmoituksessa tarkoitettuun toimennumeroon liittyvien metallitölkkien lukumäärä.

Toimittajan on suljettava jokainen kontti numeroidun lukituslaitteen (*ONESEAL, SYSKO, Locktainer 180* tai vastaavat erittäin turvalliset sinetit) avulla ja toimitettava numero tiedoksi edunsaajan edustajalle.

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 559/1999,
annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999,
halkaistujen herneiden toimittamisesta elintarvikeapuna**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon elintarvikeapolitiikasta ja elintarvikeavun hallinnasta sekä elintarviketurvaan liittyvistä erityisistä tukitoimista 27 päivänä kesäkuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1292/96⁽¹⁾ ja erityisesti sen 24 artiklan 1 kohdan b alakohdan,

sekä katsoo, että

edellä mainitussa asetuksessa vahvistetaan luettelo maista ja elimistä, joille voidaan toimittaa yhteisön tukea, ja määritetään yleiset perusteet elintarvikeavun kuljettamisesta fob-toimitusvaiheen jälkeen,

useiden elintarvikeavun antamista koskevien päätösten johdosta komissio on myöntänyt tietyille vastaanottajille halkaistuja herneitä,

ja nämä toimitukset olisi tehtävä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1292/96 mukaisesti yhteisön elintarvikeapuna toimitettavien tuotteiden yhteisössä liikkeelle saattamista koskevista yleisistä yksityiskohtaisista säännöistä 16 päivänä joulukuuta 1997 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2519/97⁽²⁾, annettujen sääntöjen mukaan; on tarpeen tarkentaa erityisesti toimittamista koskevat määräajat ja ehdot sekä menettely, jota noudatetaan siitä aiheutuneiden kustannusten määrittämisessä, ja

toimitusten toteutumisen varmistamiseksi olisi säädettävä, että tarjouksen tekijöillä on mahdollisuus hankkia joko halkaistuja vihreitä herneitä tai halkaistuja keltaisia herneitä,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Yhteisössä saatetaan liikkeelle halkaistuja herneitä niiden toimittamiseksi yhteisön elintarvikeapuna liitteessä osoitetuille vastaanottajille asetuksen (EY) N:o 2519/97 säännösten mukaisesti ja liitteessä luetelluin edellytyksin.

Kuhunkin liitteessä tarkennettuun erään liittyvät tarjoukset koskevat joko halkaistuja vihreitä herneitä tai halkaistuja keltaisia herneitä. Jokaisessa tarjouksessa on ilmaistava tarkkaan se hernelaatu, jota se koskee, muuten tarjous hylätään.

Tarjoajan katsotaan saaneen tietoonsa kaikki sovellettavat yleiset ja erityiset ehdot ja hyväksyneen ne. Mitään muita hänen tarjoukseensa sisältyviä ehtoja tai varauksia ei oteta huomioon.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 15 päivänä maaliskuuta 1999.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 166, 5.7.1996, s. 1

⁽²⁾ EYVL L 346, 17.12.1997, s. 23

LIITE

ERÄT A ja B

1. **Toimen N:o:** 464/97 (A); 470/97 (B)
2. **Edunsaaja** ⁽²⁾: Euronaid, PO Box 12, NL-2501 CA Den Haag, Nederland
puh: (31-70) 33 05 757; faksi: 36 41 701; teleksi: 30960 EURON NL
3. **Edunsaajan edustaja:** vastaanottaja nimittää
4. **Määrämaa:** Haiti
5. **Hankittava tuote** ⁽⁸⁾: halkaistut herneet
6. **Kokonaismäärä (tonnia netto):** 720
7. **Erien lukumäärä:** 2 (A: 360 t; B: 360 t)
8. **Tuotteen ominaisuudet ja laatu** ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁷⁾: —
9. **Pakkaaminen** ⁽⁵⁾ ⁽⁹⁾: katso EYVL C 267, 13.9.1996, s. 1 (2.1 A 1.a, 2.a ja B.4) tai (4.0 A 1.c, 2.c ja B.4)
10. **Etiketointi ja pakkausmerkinnät** ⁽⁶⁾: katso EYVL C 114, 29.4.1991, s. 1 (IV.A.3)
— merkinnöissä käytettävä kieli: ranska
— lisämerkinnät: —
11. **Tuotteen hankintatapa:** yhteisön markkinat
Tuotteen on oltava lähtöisin yhteisöstä tai jalostettu siellä.
12. **Vahvistettu toimitusvaihe:** toimitettu vapaasti laivaussatamaan
13. **Vaihtoehtoinen toimitusvaihe:** —
14. a) **Laivaussatama:** —
b) **Lastauspaikka:** —
15. **Purkaussatama:** —
16. **Määräpaikka:** —
— välisatama tai -varasto: —
— maakuljetusreitti: —
17. **Toimituskausi tai toimituksen määräaika vahvistettuun vaiheeseen:**
— ensimmäinen määräaika: A: 19.4–9.5.1999; B: 17.5–6.6.1999
— toinen määräaika: A: 3–23.5.1999; B: 31.5–20.6.1999
18. **Toimituskausi tai toimituksen vaihtoehtoisen vaiheen määräaika:**
— ensimmäinen määräaika: —
— toinen määräaika: —
19. **Tarjousten jättöaika kello 12 mennessä (Brysselin aikaa):**
— ensimmäinen määräaika: 30.3.1999
— toinen määräaika: 13.4.1999
20. **Tarjousvakuuden määrä:** 5 EUR tonnia kohti
21. **Tarjousten ja tarjousvakuuksien lähetysoite** ⁽¹⁾:
Bureau de l'aide alimentaire
Attn. Mr. T. Vestergaard
Bâtiment Loi 130, bureau 7/46
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel
teleksi: 25670 AGREC B; faksi: (32-2) 296 70 03 / 296 70 04 (ainoastaan)
22. **Vientituki:** —

Viitteet:

- (¹) Lisätietoja: André Debongnie puh: (32-2) 295 14 65
Torben Vestergaard puh: (32-2) 299 30 50.
- (²) Toimittajan on otettava yhteyttä vastaanottajaan mahdollisimman pian selvittääkseen, mitä kuljetusasiakirjoja tarvitaan.
- (³) Toimittajan on annettava vastaanottajalle viralliselta laitokselta peräisin oleva todistus siitä, että kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevat ydinsäteilyä koskevat normit eivät ylitä toimitettavan tuotteen osalta. Radioaktiivisuustodistuksessa on oltava cesium-134- ja -137- sekä jodi-131-taso.
- (⁴) Toimittaja toimittaa vastaanottajalle tai tämän edustajalle toimituksen yhteydessä seuraavat asiakirjat:
— kasvien terveystodistus.
- (⁵) Sen varalta, että tavarat mahdollisesti säkitetään uudelleen, toimittajan on toimitettava 2 prosenttia ylimääräisiä tyhjiä säkkejä, jotka ovat samaa laatua kuin tavaraa sisältävät säkit ja joissa on merkinnän jälkeen seuraakkonen "R".
- (⁶) Poiketen siitä, mitä *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* C 114, 29.4.1991 määrätään, IV.A.3.c kohdan teksti korvataan seuraavalla tekstillä: "merkintä 'Euroopan yhteisö'"; ja kohdan IV.A.3.b teksti korvataan seuraavalla tekstillä: "Halkaistut herneet"
- (⁷) Jokaisessa tarjouksessa on ilmaistava tarkkaan hernelaatu, jota se koskee; muuten tarjous hylätään.
- (⁸) Ihmisravinnoksi tarkoitettut keltaiset tai vihreät herneet (*Pisum sativum*), jotka ovat peräisin viimeisimmästä sadosta. Herneet eivät saa olla keinotekoisesti värjättyjä. Herneiden on oltava halkaistuja ja höyrykäsiteltyjä vähintään 2 minuutin ajan tai sumutettuja (*) sekä täytettävä seuraavat vaatimukset:
— kosteus: enintään 15 prosenttia
— epäpuhtaudet: enintään 0,1 prosenttia
— rikkoutuneita herneitä: enintään 10 prosenttia (rikkoutuneilla herneillä tarkoitetaan herneen osia, jotka läpäisevät pyöreäreikäisen seulan, jonka reikien läpimitta on 5 millimetriä),
— eriväristen tai värittömien herneiden prosenttiosuus: enintään 1,5 prosenttia (keltaiset herneet), enintään 15 prosenttia (vihreät herneet),
— kypsentämisaika: enintään 45 minuuttia liotuksen jälkeen (12 tuntia) tai enintään 60 minuuttia, ilman liotusta.
- (⁹) Laivaus on tehtävä 20 jalan konteissa, ehdoin FCL/FCL.
Toimittaja vastaa kustannuksista, jotka aiheutuvat konttien pinoamisesta konttiterminaaliin laivaussatamassa. Vastaanottaja vastaa kaikista sitä seuraavista lastauskustannuksista, joihin kuuluvat konttien konttiterminaalista poisvientikustannukset.
Toimittajan on esitettävä vastaanottajalle kunkin kontin täydellinen pakkausluettelo ja ilmoitettava kuhunkin tarjouksilpailuilmoituksessa tarkoitettuun toimennumeroon liittyvien säkkien lukumäärä.
Toimittajan on suljettava jokainen kontti numeroidun lukituslaitteen (*ONESEAL, SYSKO, Locktainer 180* tai vastaavat erittäin turvalliset sinetit) avulla ja toimitettava numero tiedoksi edunsaajan edustajalle.

(*) Tarjouksilpailun voittaja toimittaa vastaanottajalle tai tämän edustajalle toimituksen yhteydessä todistuksen sumutteen käytöstä.

**KOMISSIO ASETUS (EY) N:o 560/1999,
annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999,
viljan toimittamisesta elintarvikeapuna**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon elintarvikeapolitiikasta ja elintarvikeavun hallinnasta sekä elintarviketurvaan liittyvistä erityisistä tukitoimista 27 päivänä kesäkuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1292/96⁽¹⁾ ja erityisesti sen 24 artiklan 1 kohdan b alakohdan,

sekä katsoo, että

edellä mainitussa asetuksessa vahvistetaan luettelo maista ja elimistä, joille voidaan toimittaa yhteisön tukea ja määritetään yleiset perusteet elintarvikeavun kuljettamisesta fob-toimitusvaiheen jälkeen,

useiden elintarvikeavun antamista koskevien päätösten johdosta komissio on myöntänyt tietyille vastaanottajille viljaa, ja

nämä toimitukset olisi tehtävä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1292/96 mukaisesti yhteisön elintarvikeapuna toimitettavien tuotteiden liikkeelle saattamista koskevista yleisistä yksityiskohtaisista säännöistä 16 päivänä joulukuuta 1997 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2519/

97⁽²⁾, annettujen sääntöjen mukaan, on tarpeen tarkentaa erityisesti toimittamista koskevat määräajat ja ehdot siitä aiheutuneiden kustannusten määrittämisessä,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Yhteisössä saatetaan liikkeelle viljaa sen toimittamiseksi yhteisön elintarvikeapuna liitteessä osoitetuille vastaanottajille asetuksen (EY) N:o 2519/97 säännösten mukaisesti ja liitteessä luetelluin edellytyksin.

Tarjoajan katsotaan saaneen tietoonsa kaikki sovellettavat yleiset ja erityiset ehdot ja hyväksyneen ne. Mitään muita hänen tarjoukseensa sisältyviä ehtoja tai varauksia ei oteta huomioon.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 15 päivänä maaliskuuta 1999.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 166, 5.7.1996, s. 1

⁽²⁾ EYVL L 346, 17.12.1997, s. 23

LIITE

ERÄ A

1. **Toimen N:o:** 461/97 (A1); 472/97 (A2)
2. **Edunsaaja** ⁽²⁾: Euronaid, PO Box 12, NL-2501 CA Den Haag, Nederland
puh: (31-70) 33 05 757; faksi: 36 41 701; faksi: 30960 EURON NL
3. **Edunsaajan edustaja:** vastaanottaja nimittää
4. **Määrämaa:** A1: Madagaskar; A2: Haiti;
5. **Hankittava tuote:** vehnä jauho
6. **Kokonaismäärä (tonnia netto):** 300
7. **Erien lukumäärä:** 1; 2 osassa (A1: 40 t; A2: 260 t)
8. **Tuotteen ominaisuudet ja laatu** ⁽³⁾ ⁽⁵⁾: katso EYVL C 114, 29.4.1991, s. 1 (II.B.1.a)
9. **Pakkaaminen** ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾: katso EYVL C 267, 13.9.1996, s. 1 (2.2 A 1.d, 2.d ja B.4)
10. **Etiketöinti ja pakkausmerkinnät** ⁽⁶⁾: katso EYVL C 114, 29.4.1991, s. 1 (II.B.3)
 - merkinnöissä käytettävä kieli: ranska
 - lisämerkinnät: —
11. **Tuotteen hankintatapa:** yhteisön markkinat
12. **Vahvistettu toimitusvaihe:** toimitettu vapaasti laivaussatamaan
13. **Vaihtoehtoinen toimitusvaihe:** —
14. a) **Laivaussatama:** —
b) **Lastauspaikka:** —
15. **Purkaussatama:** —
16. **Määräpaikka:** —
 - välisatama tai -varasto: —
 - maakuljetusreitti: —
17. **Toimituskausi tai toimituksen määräaika vahvistettuun vaiheeseen:**
 - ensimmäinen määräaika: 19.4–9.5.1999
 - toinen määräaika: 3–23.5.1999
18. **Toimituskausi tai toimituksen vaihtoehtoisen vaiheen määräaika:**
 - ensimmäinen määräaika: —
 - toinen määräaika: —
19. **Tarjousten jättöaika kello 12 mennessä (Brysselin aikaa):**
 - ensimmäinen määräaika: 30.3.1999
 - toinen määräaika: 13.4.1999
20. **Tarjousvakuuden määrä:** 5 EUR tonnia kohti
21. **Tarjousten ja tarjousvakuuksien lähetysosoite** ⁽¹⁾:
Bureau de l'aide alimentaire
Attn. Mr. T. Vestergaard
Bâtiment Loi 130, bureau 7/46
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel;
teleksi: 25670 AGREC B; faksi: (32-2) 296 70 03 / 296 70 04 (ainoastaan)
22. **Vientituki** ⁽⁴⁾: 26.3.1999 sovellettava tuki, joka on vahvistettu komission asetuksella (EY) N:o 429/1999 (EYVL L 52, 27.2.1999, s. 16).

ERÄT B ja C

1. **Toimen N:o:** 468/97 (B); 471/97 (C)
2. **Edunsaaja** ⁽²⁾: Euronaid, PO Box 12, NL-2501 CA Den Haag, Nederland
puh: (31-70) 33 05 757; faksi: 36 41 701; teleksi: 30960 EURON NL
3. **Edunsaajan edustaja:** vastaanottaja nimittää
4. **Määrämaa:** Haiti
5. **Hankittava tuote:** kokonaan hiottu riisi (tuotekoodi 1006 30 92 9900 tai 1006 30 94 9900 tai 1006 30 96 9900 tai 1006 30 98 9900)
6. **Kokonaismäärä (tonnia netto):** 1 120
7. **Erien lukumäärä:** 2 (B: 560 t; C: 560 t)
8. **Tuotteen ominaisuudet ja laatu** ⁽³⁾ ⁽⁵⁾: katso EYVL C 114, 29.4.1991, s. 1 (II.A.1.f)
9. **Pakkaaminen** ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾: katso EYVL C 267, 13.9.1996, s. 1 (1.0.A 1.c, 2.c ja B.6)
10. **Etiketointi ja pakkausmerkinnät** ⁽⁶⁾: katso EYVL C 114, 29.4.1991, s. 1 (II.A.3)
— merkinnöissä käytettävä kieli: ranska
— lisämerkinnät: —
11. **Tuotteen hankintatapa:** yhteisön markkinat
12. **Vahvistettu toimitusvaihe:** toimitettu vapaasti laivaussatamaan
13. **Vaihtoehtoinen toimitusvaihe:** —
14. a) **Laivaussatama:** —
b) **Lastauspaikka:** —
15. **Purkaussatama:** —
16. **Määräpaikka:** —
— välisatama tai -varasto: —
— maakuljetusreitti: —
17. **Toimituskausi tai toimituksen määräaika vahvistettuun vaiheeseen:**
— ensimmäinen määräaika: B: 19.4–9.5.1999; C: 17.5–6.6.1999
— toinen määräaika: B: 3–23.5.1999; C: 31.5–20.6.1999
18. **Toimituskausi tai toimituksen vaihtoehtoisen vaiheen määräaika:**
— ensimmäinen määräaika: —
— toinen määräaika: —
19. **Tarjousten jättöaika kello 12 mennessä (Brysselin aikaa):**
— ensimmäinen määräaika: 30.3.1999
— toinen määräaika: 13.4.1999
20. **Tarjousvakuuden määrä:** 5 EUR tonnia kohti
21. **Tarjousten ja tarjousvakuuksien lähetysoite** ⁽¹⁾:
Bureau de l'aide alimentaire
Attn. Mr T. Vestergaard
Bâtiment Loi 130, bureau 7/46
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel;
teleksi: 25670 AGREC B; faksi: (32-2) 296 70 03 / 296 70 04 (ainoastaan)
22. **Vientituki** ⁽⁴⁾: 26.3.1999 sovellettava tuki, joka on vahvistettu komission asetuksella (EY) N:o 429/1999 (EYVL L 52, 27.2.1999, s. 16).

Viitteet:

- (¹) Lisätietoja: André Debongnie puh. (32-2) 295 14 65,
Torben Vestergaard puh. (32-2) 299 30 50.
- (²) Toimittajan on otettava yhteyttä vastaanottajaan mahdollisimman pian selvittääkseen, mitä kuljetusasiakirjoja tarvitaan.
- (³) Toimittajan on annettava vastaanottajalle viralliselta laitokselta peräisin oleva todistus siitä, että kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevat ydinsäteilyä koskevat normit eivät ylitä toimitettavan tuotteen osalta. Radioaktiivisuustodistuksessa on oltava cesium-134- ja -137- sekä jodi-131-taso.
- (⁴) Komission asetusta (EY) N:o 259/98 (EYVL L 25, 31.1.1998, s. 39) sovelletaan vientitukeen. Edellä mainitun asetuksen 2 artiklassa tarkoitettu päivämäärä on tämän liitteen kohtaan 22 merkitty päivämäärä.
- Tavarantoimittajaa pyydetään kiinnittämään huomiota mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdan viimeiseen alakohtaan. Kopio todistuksesta on toimitettava heti vienti-ilmoituksen hyväksymisen jälkeen telefaxnumeroon (32-2) 296 20 05.
- (⁵) Toimittaja toimittaa vastaanottajalle tai tämän edustajalle toimituksen yhteydessä seuraavat asiakirjat:
- kasvien terveystodistus,
 - todistus sumutteen käytöstä; vilja/viljasta saatavat tuotteet on käsiteltävä ennen laivausta magnesiumfosfidilla (vähintään 2 grammaa/m³) vähintään viiden päivän ajan levityksestä tuuletukseen. Asianmukainen todistus on oltava saatavissa laivauksen alkaessa.
- (⁶) Poiketen siitä, mitä *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* C 114, 29.4.1991 määrätään, II.A.3.c tai II.B.3.c kohdan teksti korvataan seuraavalla tekstillä: ”merkintä ’Euroopan yhteisö’”.
- (⁷) Sen varalta, että tavarat mahdollisesti säkitetään uudelleen, toimittajan on toimitettava 2 prosenttia ylimääräisiä tyhjiä säkkejä, jotka ovat samaa laatua kuin tavaraa sisältävät säkit ja joissa on merkinnän jälkeen suuraakkonen ”R”.
- (⁸) Laivaus on tehtävä 20 jalan konteissa, ehdoin FCL/FCL.
- Toimittaja vastaa kustannuksista, jotka aiheutuvat konttien pinoamisesta konttiterminaaliin laivaussatamassa. Vastaanottaja vastaa kaikista sitä seuraavista lastauskustannuksista, joihin kuuluvat konttien konttiterminaalista poisvientikustannukset.
- Toimittajan on esitettävä vastaanottajalle kunkin kontin täydellinen pakkausluettelo ja ilmoitettava kuhunkin tarjouskilpailuilmoituksessa tarkoitettuun toimennumeroon liittyvien metallitölkkien lukumäärä.
- Toimittajan on suljettava jokainen kontti numeroidun lukituslaitteen (*ONESEAL, SYSKO, Locktainer 180* tai vastaavat erittäin turvalliset sinetit) avulla ja toimitettava numero tiedoksi edunsaajan edustajalle.

KOMISSION ASETUS (ETY) N:o 561/1999,
annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999,
pysyvän tarjouskilpailun avaamisesta Espanjan interventioelimen hallussa olevan
oliiviöljyn myymiseksi

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon rasva-alan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen N:o 136/66/ETY muuttamisesta 20 päivänä heinäkuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1638/98⁽¹⁾ ja erityisesti sen 3 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo, että

neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2754/78⁽²⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2203/90⁽³⁾, 2 artiklassa säädetään, että interventioelinten hallussa oleva oliiviöljy saatetaan myyntiin tarjouskilpailulla,

Espanjan interventioelimen hallussa on tätä nykyä tietty määrä oliiviöljyä 31 päivään lokakuuta 1998 voimassa olevan neuvoston asetuksen N:o 136/66/ETY⁽⁴⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1638/98, 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti,

komission asetuksessa (ETY) N:o 2960/77⁽⁵⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 3818/85⁽⁶⁾, vahvistetaan edellytykset tarjouskilpailulla myynnille yhteisön markkinoilla sekä oliiviöljyn viennille; oliiviöljymarkkinoiden tilanne suosii tällä hetkellä kyseisten öljyjen myyntiin saattamista osittain,

neitsytoliiviöljyjen, jotka eivät ole tarkoitettuja suoraan elintarvikkeeksi, nykyinen markkinatilanne on sellainen, että kysyntä on suurempi kuin käytettävissä olevat määrät; sen takaamiseksi, että mahdollisimman monet toimijat voivat hankkia vähimmäismäärän välittömän tarpeen tyydyttämiseksi, on syytä säätää kunkin toimijan osalta hakemuksen enimmäismäärä,

on säädettävä erityisistä yksityiskohtaisista säännöistä toimintojen ja niiden valvonnan sääntöjenmukaisuuden varmistamiseksi,

jäsenvaltioiden on tässä tarkoituksessa säädettävä suunnitellun toimen moitteettoman sujumisen takaamiseksi kaikista täydentävistä toimenpiteistä, jotka ovat yhteensopivia voimassa olevien säännösten kanssa, sekä komissiolle annettavasta tiedonannosta,

valvontaa koskevaa sääntelyä olisi täydennettävä mahdollisuudella näytteenottoon, ja

tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat rasvan hallintokomitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

1. Espanjan interventioelin Fondo Español de Garantía Agraria, jäljempänä 'FEGA', avaa tarjouskilpailun tämän asetuksen (ETY) N:o 2960/77 säännösten mukaisesti seuraavien oliiviöljymäärien myymiseksi yhteisön markkinoilla:

- 20 000 tonnia yleisen kauppalaadun neitsytoliiviöljyä,
- 55 000 tonnia oliivilamppuöljyä.

Kyseiset määrät saatetaan myyntiin viidellä tarjouskilpailulla, joista jokaisessa myydään määrästä noin viidennes mahdollisesti lisättynä aiemmassa tarjouskilpailussa myymättä jääneillä määrillä.

2. Poiketen siitä, mitä asetuksen (ETY) N:o 2960/77 5 artiklan 2 kohdassa säädetään, jos öljyn määrä jossakin astiassa on yli 500 tonnia, FEGA:lle annetaan lupa muodostaa useita eriä, joissa myydään vain osa kyseisestä öljystä.

2 artikla

Tarjouspyyntö julkaistaan 23 päivänä maaliskuuta 1999.

FEGA (calle Beneficencia, 8, E-28004 Madrid) julkistaa myyntiin saatettavat öljyerät ja niiden nykyisen varastointipaikan.

⁽¹⁾ EYVL L 210, 28.7.1998, s. 32

⁽²⁾ EYVL L 331, 28.11.1978, s. 13

⁽³⁾ EYVL L 201, 31.7.1990, s. 5

⁽⁴⁾ EYVL 172, 30.9.1966, s. 3025/66

⁽⁵⁾ EYVL L 348, 30.12.1977, s. 46

⁽⁶⁾ EYVL L 368, 31.12.1985, s. 20

Edellä tarkoitetusta tarjouspyynnöstä on viipymättä toimitettava jäljennös komissiolle.

3 artikla

Tarjousten on saavuttava FEGA:n toimipaikkaan (calle Beneficiencia, 8, E-28004 Madrid) viimeistään kello 14.00 paikallista aikaa

- 7 päivänä huhtikuuta 1999,
- 5 päivänä toukokuuta 1999,
- 9 päivänä kesäkuuta 1999,
- 7 päivänä heinäkuuta 1999,
- 21 päivänä heinäkuuta 1999.

Ostotarjous voidaan hyväksyä ainoastaan, jos sen esittäjä on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka toimii oliiviöljyalalla ja joka on 31 päivänä joulukuuta 1998 kirjattu tältä osin jäsenvaltion arvonlisäverorekisteriin.

Kunkin tarjouksen tekijä voi jättää tarjouksen enintään 500 tonnista yleistä kauppalaadun neitsytoliiviöljyä ja 1 000 tonnista oliivilamppuöljyä.

4 artikla

1. Oliivilamppuöljyn osalta tarjoukset koskevat öljyä, jonka happoisuusaste on 3.

2. Kun tarjouskilpailulla myydyin öljyn happoisuusaste eroaa tarjouksen kohteena olevan öljyn happoisuusteesta, maksettava hinta on tarjottu hinta, johon lisätään tai josta vähennetään seuraavasti:

- happoisuusaste enintään 3:
lisätään 0,32 euroa jokaiselta kymmenesosalta, joka alittaa 3:n happoisuusasteen,
- happoisuusaste yli 3:
vähennetään 0,32 euroa jokaiselta kymmenesosalta, joka ylittää 3:n happoisuusasteen.

5 artikla

FEGA:n on toimitettava komissiolle luettelo nimiä mainitsematta kunkin myyntiin saatetun erän korkeimmasta hinnasta kahden päivän kuluttua tarjousten jättämiselle asetetun määräajan päättymisestä.

6 artikla

Vähimmäismyyntihinta 100 kilogrammalle öljyä vahvistetaan asetuksen N:o 136/66/ETY 38 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen saatujen tarjousten

perusteella viimeistään kymmenentenä työpäivänä tarjousten jättämiselle asetetun määräajan päättymisen jälkeen. Päätös vähimmäismyyntihinnasta on annettava viipymättä tiedoksi kyseiselle jäsenvaltiolle.

7 artikla

FEGA:n on myytävä oliiviöljy viimeistään viidentenä työpäivänä 6 artiklassa tarkoitetun päätöksen tiedoksi antamisesta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen 10 artiklan soveltamista. FEGA:n on toimitettava varastointielimille luettelo eristä, joita koskevaa tarjouskilpailua ei ole ratkaistu.

8 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 2960/77 7 artiklassa tarkoitettu vakuus on 18 euroa 100 kilogrammalta.

9 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 2960/77 15 artiklassa tarkoitettu varastointikorvaus on 3 euroa 100 kilogrammalta.

10 artikla

Interventioelin, tarjouskilpailun voittaja ja varastointielin ottavat ennen sen erän, jota koskeva tarjouskilpailu on ratkaistu, siirtämistä näytteen ja analysoivat sen komission asetuksen (ETY) N:o 3472/85 (1) 2 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (ETY) N:o 2960/77 11 artiklan 1 ja 2 kohdan säännösten soveltamista.

Kyseisestä näytteestä tehtyjen analyysien tulosten on oltava interventioelimellä viimeistään kolmantenakymmenentenä työpäivänä 6 artiklassa tarkoitetun päätöksen tiedoksi antamisen jälkeen.

a) Jos kyseisestä näytteestä tehtyjen analyysien lopullinen tulos osoittaa, että siirrettävän oliiviöljyn ja tarjouspyynnössä kuvattun laadun välillä on eroa ja että kyseessä on asetuksen N:o 136/66/ETY liitteessä olevassa 1 kohdassa tarkoitettu oliiviöljy, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

- i) interventioelimen on ilmoitettava asiasta samana päivänä komission yksiköille liitteen I mukaisesti, sekä varastojalle ja tarjouskilpailun voittajalle;
- ii) tarjouskilpailun voittaja voi:

- joko ottaa haltuunsa kyseisenlaatuisen erän,
- tai kieltäytyä ottamasta haltuunsa kyseistä erää, asetuksen (ETY) N:o 2960/77 7 artiklan 6 kohdan b alakohdan mukaisesti tehtävän ilmoituksen rajoittamatta. Tällöin tarjouskilpailun voittajan on ilmoitettava asiasta samana päivänä interventioelimelle ja komissiolle liitteen II mukaisesti.

Kun nämä muodollisuudet on täytetty, tarjouskilpailun voittaja vapautetaan kaikista kyseiseen erään liittyvistä velvoitteista, vakuudet mukaan luettuina.

(1) EYVL L 333, 11.12.1985, s. 5

- b) Jos kyseisestä näytteestä tehtyjen analyysien lopullinen tulos osoittaa, että laatu poikkeaa asetuksen N:o 136/66/ETY liitteessä 1 olevan oliiviöljyn laadusta,
- interventioelimen on ilmoitettava asiasta samana päivänä komission yksikölle liitteen I mukaisesti, sekä varastojalle ja tarjouskilpailun voittajalle,
 - tarjouskilpailun voittaja ilmoittaa samana päivänä interventioelimelle, ettei se voi ottaa haltuunsa kyseistä erää, ja ilmoittaa asiasta samana päivänä komissiolle liitteiden I ja II mukaisesti.
- Kun nämä muodollisuudet on täytetty, tarjouskilpailun voittaja vapautetaan kaikista kyseiseen erään liittyvistä velvoitteista, vakuudet mukaan luettuina.

Poiketen siitä, mitä asetuksen (ETY) N:o 2960/77 13 artiklan toisessa alakohdassa säädetään, erä, jota koskeva tarjouskilpailu on ratkaistu, on otettava haltuun kokonaisuudessaan viimeistään seitsemäntenäkymmenentenä päivänä 6 artiklassa tarkoitetusta tiedonannosta.

11 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 15 päivänä maaliskuuta 1999.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

LIITE I

Yhteydenotot Brysseliin ainoastaan seuraaviin faksinumeroihin: Jean-Marc Gazagnes, PO VI/C/4

— faksi: (32-2) 296 60 09 tai (32-2) 296 60 08

LIITE II

Tiedonanto: Erien haltuunottamisesta kieltäytyminen Espanjan interventioelimen hallussa olevan..... oliiviöljytonnin myymiseksi järjestetyn tarjouskilpailun yhteydessä

— Tarjouskilpailun voittaneen tarjouksen tekijän nimi:

— Tarjouskilpailun päivämäärä:

— Päivämäärä, jona tarjouskilpailun voittaja kieltäytyy erästä:

Erän numero	Määrä tonneina	Varaston osoite	Haltuunottamisesta kieltäytymisen perusteet

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 562/1999,
annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999,
viljojen tukeen sovellettavan korjauskertoimen muuttamisesta**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon vilja-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1766/92⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 923/96⁽²⁾, ja erityisesti sen 13 artiklan 8 kohdan,

sekä katsoo, että

viljojen tukeen sovellettava korjauskerroin vahvistetaan komission asetuksessa (EY) N:o 484/1999⁽³⁾,

tällä hetkellä voimassa oleva viljojen tukeen sovellettava korjauskerroin olisi muutettava tämän päivän cif-hintojen ja cif-termiiniostohintojen perusteella ja ottaen huomioon markkinoiden odotettavissa oleva kehitys, ja

korjauskerroin ja tuki on vahvistettava samaa menettelyä noudattaen; kerrointa voidaan muuttaa kahden vahvistamisen välisenä aikana,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 1766/92, 1 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettujen tuotteiden, lukuun ottamatta maltaita, ennakolta vahvistettuihin vientitukiin sovellettava korjauskerroin muutetaan liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 16 päivänä maaliskuuta 1999.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 15 päivänä maaliskuuta 1999.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 181, 1.7.1992, s. 21

⁽²⁾ EYVL L 126, 24.5.1996, s. 37

⁽³⁾ EYVL L 57, 5.3.1999, s. 16

LIITE

viljojen tukeen sovellettavan korjauskertoimen muuttamisesta 15 päivänä maaliskuuta 1999
annettuun komission asetukseen

(EUR/t)

Tuotekoodi	Määräpaikka ⁽¹⁾	Kuluva 3	1. jakso 4	2. jakso 5	3. jakso 6	4. jakso 7	5. jakso 8	6. jakso 9
1001 10 00 9200	—	—	—	—	—	—	—	—
1001 10 00 9400	01	0	− 1,00	− 2,00	− 2,00	0	—	—
1001 90 91 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1001 90 99 9000	01	0	0	0	0	− 10,00	—	—
1002 00 00 9000	01	0	0	0	0	− 10,00	—	—
1003 00 10 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1003 00 90 9000	03	0	− 25,00	− 25,00	− 35,00	− 35,00	—	—
	02	0	0	0	− 10,00	− 10,00	—	—
1004 00 00 9200	—	—	—	—	—	—	—	—
1004 00 00 9400	01	0	0	0	0	− 10,00	—	—
1005 10 90 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1005 90 00 9000	04	0	0	0	0	0	—	—
	02	0	− 1,00	− 2,00	− 3,00	− 4,00	—	—
1007 00 90 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1008 20 00 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1101 00 11 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1101 00 15 9100	01	0	0	0	0	0	—	—
1101 00 15 9130	01	0	0	0	0	0	—	—
1101 00 15 9150	01	0	0	0	0	0	—	—
1101 00 15 9170	01	0	0	0	0	0	—	—
1101 00 15 9180	01	0	0	0	0	0	—	—
1101 00 15 9190	—	—	—	—	—	—	—	—
1101 00 90 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1102 10 00 9500	01	0	0	0	0	0	—	—
1102 10 00 9700	—	—	—	—	—	—	—	—
1102 10 00 9900	—	—	—	—	—	—	—	—
1103 11 10 9200	01	0	0	0	− 10,00	0	—	—
1103 11 10 9400	01	0	0	0	− 10,00	0	—	—
1103 11 10 9900	—	—	—	—	—	—	—	—
1103 11 90 9200	01	0	0	0	0	0	—	—
1103 11 90 9800	—	—	—	—	—	—	—	—

⁽¹⁾ Määräpaikat ovat:

01 kaikki kolmannet maat,

02 muut kolmannet maat,

03 Yhdysvallat, Kanada ja Meksiko,

04 Sveitsi, Liechtenstein.

Huom. Alueet määritellään komission asetuksessa (ETY) N:o 2145/92, sellaisena kuin se on muutettuna (EYVL L 214, 30.7.1992, s. 20).

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 563/1999,
annettu 15 päivänä maaliskuuta 1999,
tuontitullien vahvistamisesta vilja-alalla**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon vilja-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1766/92⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 923/96⁽²⁾,

ottaa huomioon neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1766/92 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä vilja-alan tuontitullien osalta 28 päivänä kesäkuuta 1996 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1249/96⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2519/98⁽⁴⁾, ja erityisesti sen 2 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo, että

asetuksen (ETY) N:o 1766/92 10 artiklassa säädetään, että tuotaessa mainitun asetuksen 1 artiklassa tarkoitettuja tuotteita kannetaan yhteisen tullitariffin mukaiset tullit; kyseisen artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden osalta tuontitulli on kuitenkin yhtä suuri kuin näiden tuotteiden interventiohintaa tuonnin tapahtuessa korotettuna 55 prosentilla, josta on vähennetty kyseessä olevaan toimitukseen sovellettava cif-tuotantohinta; tuontitulli ei saa kuitenkaan ylittää yhteisen tullitariffin mukaista tullimaksua,

asetuksen (ETY) N:o 1766/92 10 artiklan 3 kohdan mukaan cif-tuontihinnat lasketaan kyseessä olevan tuotteen edustavien maailmanmarkkinahintojen perusteella,

asetuksessa (EY) N:o 1249/96 vahvistetaan asetuksen (ETY) N:o 1766/92 soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt vilja-alan tuontitullien osalta,

tuontitulleja sovelletaan uusien tullien vahvistamisen voimaantuloon asti; ne jäävät myös voimaan, jos seuraavaa kausittaista vahvistamista edeltävien kahden viikon aikana ei ole käytettävissä asetuksen (EY) N:o 1249/96 liitteessä II tarkoitetun viitepörssin noteerausta,

tuontitullijärjestelmän moitteettoman toiminnan vuoksi olisi tullien laskemisessa käytettävä kelluvien valuuttojen osalta viiteajanjakson aikana edustavia markkinakursseja, ja

asetuksen (EY) N:o 1249/96 soveltamisesta seuraa, että tuontitullit vahvistetaan tämän asetuksen liitteen mukaisesti,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 1766/92 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tuontitullit vilja-alalla vahvistetaan tämän asetuksen liitteessä I liitteessä II annettujen tekijöiden perusteella.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 16 päivänä maaliskuuta 1999.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 15 päivänä maaliskuuta 1999.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 181, 1.7.1992, s. 21

⁽²⁾ EYVL L 126, 24.5.1996, s. 37

⁽³⁾ EYVL L 161, 29.6.1996, s. 125

⁽⁴⁾ EYVL L 315, 25.11.1998, s. 7

LIITE I

Asetuksen (ETY) N:o 1766/92 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden tuontitullit

CN-koodi	Tavaran kuvaus	Tuontitulli tuotaessa maa-, joki- tai merikuljetuksena Välimeren, Mustanmeren tai Itämeren satamista (EUR/t)	Tuontitulli tuotaessa lentoteitse tai muista satamista ⁽²⁾ (EUR/t)
1001 10 00	Durumvehnä korkealaatuinen	52,10	42,10
	keskilaatuinen ⁽¹⁾	62,10	52,10
1001 90 91	Tavallinen vehnä, siemenvilja	50,13	40,13
1001 90 99	Tavallinen vehnä, korkealaatuinen, muu kuin siemen- vilja ⁽³⁾	50,13	40,13
	keskilaatuinen	83,80	73,80
	heikkolaatuinen	103,05	93,05
1002 00 00	Ruis	96,13	86,13
1003 00 10	Ohra, siemenvilja	96,13	86,13
1003 00 90	Ohra, muu kuin siemenvilja ⁽³⁾	96,13	86,13
1005 10 90	Maissi, siemenvilja, muu kuin hybridimaissi	100,78	90,78
1005 90 00	Maissi, muu kuin siemenvilja ⁽³⁾	100,78	90,78
1007 00 90	Durra, muut kuin kylvämiseen tarkoitettut hybridit	96,13	86,13

⁽¹⁾ Sellaisen durumvehnän osalta, joka ei vastaa asetuksen (EY) N:o 1249/96 liitteessä I tarkoitettua keskilaatuisen durumvehnän vähimmäislaatua, sovelletaan heikkolaatuiselle tavalliselle vehnälle vahvistettua tullia.

⁽²⁾ Atlantin valtameren tai Suezin kanavan kautta yhteisöön tulevien tavaroiden osalta (asetuksen (EY) N:o 1249/96 2 artiklan 4 kohta) tuoja voi päästä osalliseksi tullinalennuksesta, joka on:

— 3 EUR/t, jos purkamissatama sijaitsee Välimerellä, tai

— 2 EUR/t, jos purkamissatama sijaitsee Irlannissa, Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Tanskassa, Ruotsissa, Suomessa tai Iberian niemimaan Atlantin valtameren puoleisella rannikolla.

⁽³⁾ Tuoja voi päästä osalliseksi kiinteämääräisestä alennuksesta, jonka määrä on 14 tai 8 EUR tonnilta, jos asetuksen (EY) N:o 1249/96 2 artiklan 5 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

LIITE II

Tullien laskentatekijät

(1.3.1999 ja 12.3.1999 välisenä aikana)

1. Vahvistamispäivää edeltävien kahden viikon keskiarvot:

Pörssinoteeraukset	Minneapolis	Kansas-City	Chicago	Chicago	Minneapolis	Minneapolis	Minneapolis
Tuote (valkuais-%, kun kosteus on 12 %)	HRS2. 14 %	HRW2. 11,5 %	SRW2	YC3	HAD2	keskilaa- tuinen (*)	US barley 2
Noteeraus (EUR/t)	112,57	97,10	86,96	77,01	138,69 (**)	128,69 (**)	94,67 (**)
Lisä/Meksikonlahti (EUR/t)	28,09	9,89	0,78	13,00	—	—	—
Lisä/Suuret järvet (EUR/t)	—	—	—	—	—	—	—

(*) Vähennys 10 EUR/t ("discount") (asetuksen (EY) N:o 1249/96 4 artiklan ensimmäinen kappale).

(**) Fob Golf.

2. Maksut: Meksikonlahti—Rotterdam: 11,70 EUR/t; Suuret järvet—Rotterdam: 22,70 EUR/t.

3. Asetuksen (EY) N:o 1249/96 4 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetut tukipalkkiot: 0,00 EUR/t (HRW2)
0,00 EUR/t (SRW2).

KOMISSION DIREKTIIVI 1999/10/EY,
annettu 8 päivänä maaliskuuta 1999,
neuvoston direktiivin 79/112/ETY 7 artiklan säännöksistä myönnettävistä poik-
keuksista elintarvikkeiden merkintöjen osalta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon kuluttajalle myytäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden merkintöjä, esillepanoa ja mainontaa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 18 päivänä joulukuuta 1978 annetun neuvoston direktiivin 79/112/ETY ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/4/EY ⁽²⁾, ja erityisesti sen 7 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja 4 kohdan,

sekä katsoo, että

direktiivin 79/112/ETY 7 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa säädetään, että ainesosan määrä on ilmoitettava elintarvikkeen merkinnöissä, jos kyseinen ainesosa on elintarvikkeen myyntinimityksessä tai jos se tuodaan esille merkinnöissä,

komission direktiivissä 94/54/EY ⁽³⁾, sellaisena kuin se on muutettava neuvoston direktiivillä 96/21/EY ⁽⁴⁾, säädetään, että tuotteiden merkinnöissä on oltava maininta ”sisältää makeutusainetta/-aineita” tai maininta ”sisältää sokereita ja makeutusainetta/-aineita”, jos tuote sisältää näitä ainesosia; tämä maininta on ilmoitettava myyntinimityksen yhteydessä,

näiden direktiivin 94/54/EY edellyttämien mainintojen johdosta tämän ainesosan tai näiden ainesosien määrän ilmoittaminen on pakollista direktiivin 79/112/ETY 7 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti,

makeutusaineiden määrän ilmoittaminen ei todennäköisesti kuitenkaan vaikuta kuluttajan valintaan tuotetta ostettaessa,

vitamiinien ja kivennäisaineiden lisäämistä koskevien mainintojen johdosta ravintoarvomerkintä on pakollinen neuvoston direktiivin 90/496/ETY ⁽⁵⁾ mukaisesti,

näitä mainintoja pidetään myyntinimityksen olennaisena osana ja ainesosan esille tuomisena direktiivin 79/112/ETY 7 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan tarkoitus-

sesta, joten vitamiinien ja mineraalien määrän ilmoittaminen on pakollista,

tällainen päällekkäinen tieto ei ole hyödyllistä kuluttajalle ja voi jopa johtaa tätä harhaan, koska määrä ilmoitetaan direktiivin 79/112/ETY 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti prosentteina, mutta ravintoarvomerkinnöissä se ilmoitetaan milligrammoina,

näissä olosuhteissa olisi säädettävä lisäpoikkeuksia ainesosien määrän ilmoittamista koskevasta säännöstä,

lisäksi 7 artiklan 4 kohdassa säädetään, että prosentteina ilmaistun määrän on vastattava ainesosan tai ainesosien määrää sen tai niiden käytön hetkellä; mainituksa kohdassa säädetään kuitenkin mahdollisuudesta poiketa tästä periaatteesta,

tiettyjen elintarvikkeiden koostumus muuttuu merkittävästi kypsytämisen tai muun käsittelyn yhteydessä, koska niiden ainesosista haihtuu vettä,

direktiivin 79/112/ETY 7 artiklan 4 kohdassa säädetty poikkeus ainesosien määrän laskentamenetelmästä on tarpeen näille tuotteille, jotta elintarvikkeen todellinen koostumus tulisi paremmin esille ja jotta välttyttäisiin johtamasta kuluttajaa harhaan,

direktiivin 79/112/ETY 6 artiklan 5 kohdan a alakohdassa sovelletaan samaa periaatetta ainesosien järjestykseen ainesosaluettelossa,

mainituksa 6 artiklassa säädetään kuitenkin poikkeuksista tiettyjen elintarvikkeiden tai ainesosien osalta; yhdenmukaisuuden vuoksi olisi säädettävä samoista poikkeuksista määrän laskentamenetelmän osalta,

perustamissopimuksen 3 b artiklassa esitetyn toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita eli ainesosien määrän ilmoittamista koskevan periaatteen tehokasta täytäntöönpanoa, koska perussäännöt on vahvistettu yhteisön lainsäädännössä; tämä direktiivi rajoittuu vähimpään näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeelliseen eikä siten ylitä sitä, mikä tarvitaan tähän tarkoitukseen, ja

⁽¹⁾ EYVL L 33, 8.2.1979, s. 1

⁽²⁾ EYVL L 43, 14.2.1997, s. 21

⁽³⁾ EYVL L 300, 23.11.1994, s. 14

⁽⁴⁾ EYVL L 88, 5.4.1996, s. 5

⁽⁵⁾ EYVL L 276, 6.10.1990, s. 40

tässä direktiivissä säädetty toimenpiteet ovat pysyvän elintarvikekomitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

1. Direktiivin 79/112/ETY 7 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan säännöksiä ei sovelleta tapauksissa, joissa maininta "sisältää makeutusainetta/-aineita" tai maininta "sisältää sokeria/sokereita ja makeutusainetta/-aineita" ilmoitetaan elintarvikkeen myyntinimityksen yhteydessä, kuten säädetään direktiivissä 94/54/EY.

2. Direktiivin 79/112/ETY 7 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan säännöksiä ei sovelleta vitamiinien ja kivennäisaineiden lisäämistä koskeviin mainintoihin tapauksissa, joissa nämä aineet ilmoitetaan ravintoarvomerkinnöissä.

2 artikla

1. Poiketen direktiivin 79/112/ETY 7 artiklan 4 kohdassa vahvistetusta periaatteesta tämän artiklan 2 ja 3 kohtaa sovelletaan ainesosien määrien merkintöihin.

2. Niiden elintarvikkeiden osalta, joista on poistettu vettä lämpö- tai muulla käsittelyllä, ilmoitetun määrän on vastattava käytetyn ainesosien tai käytettyjen ainesosien määrää valmiissa tuotteessa, ja se ilmoitetaan prosentteina.

Kun yhden ainesosan tai merkinnöissä ilmoitettu kaikkien ainesosien kokonaismäärä ylittää 100 prosenttia, prosenttimäärän sijasta ilmoitetaan se ainesosan tai ainesosien painomäärä, joka on käytetty 100 grammaan valmista tuotetta.

3. Haihtuvien ainesosien määrä on ilmoitettava niiden valmiissa tuotteessa olevien paino-osuuksien perusteella.

Tiivisteinä tai kuivattuina lisätyt ainesosat, jotka entistään valmistuksen yhteydessä, voidaan ilmoittaa niiden tiivistämistä tai kuivausta edeltäneen painon perusteella.

Jos tiivistetty tai kuivattu elintarvike on tarkoitus entistää vettä lisäämällä, ainesosat voidaan ilmoittaa niiden entistetyssä tuotteessa olevien paino-osuuksien perusteella.

3 artikla

Jäsenvaltioiden on tarvittaessa annettava tarpeelliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 31 päivänä elokuuta 1999

— salliakseen tämän direktiivin mukaisten tuotteiden kaupan viimeistään 1 päivänä syyskuuta 1999,

— kieltääkseen viimeistään 14 päivästä helmikuuta 2000 ne tuotteet, jotka eivät ole tämän direktiivin mukaisia. Ennen mainittua päivämäärää markkinoille saatettuja tai pakkausmerkinnöin varustettuja tuotteita, jotka eivät ole tämän direktiivin mukaisia, saadaan kuitenkin pitää kaupan, kunnes varastot ovat loppuneet.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä viipymättä komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädetävä siitä, miten viittaukset tehdään.

4 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

5 artikla

Direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 8 päivänä maaliskuuta 1999.

Komission puolesta

Martin BANGEMANN

Komission jäsen

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 10 päivänä helmikuuta 1999,

perustamissopimuksen 86 artiklan soveltamismenettelyssä

(IV/35.767 — Ilmailulaitos/Luftfartsverket)

(tiedoksiannettu numerolla K(1999) 239)

(Ainoastaan suomen- ja ruotsinkieliset tekstit ovat todistusvoimaisia)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(1999/198/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 ⁽¹⁾, perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla, ja erityisesti sen 3 artiklan,

ottaa huomioon komission 5 päivänä toukokuuta 1997 tekemän päätöksen aloittaa tätä asiaa koskeva menettely,

on antanut kyseiselle yritykselle tilaisuuden esittää kantansa komission esittämiin väitteisiin,

on kuullut kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

I. TOSIASIAT

a) Päätöksen aihe

- (1) Sen jälkeen, kun komissio oli tehnyt menettelystä EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdan mukaisesti 28 päivänä kesäkuuta 1995 päätöksen 95/364/EY ⁽²⁾, joka koskee Bruxelles National -lentoasemalla käyttöön otettua laskeutumismaksujen alennusjärjestelmää, se käynnisti omasta

aloitteestaan menettelyn yhteisön lentoasemilla käytössä olevien laskeutumismaksujen alennusjärjestelmien tutkimiseksi.

b) Menettelyn kohteena oleva yritys

- (2) Ilmailulaitos/Luftfartsverket, jäljempänä ”Ilmailulaitos”, on ollut vuodesta 1991 alkaen liikenneministeriön ohjauksen alaisena toimiva valtion liikelaitos, joka huolehtii itse omasta rahoituksestaan. Tätä ennen sen tehtävistä huolehti Ilmailuhallitus, joka oli liikenneministeriön alainen keskusvirasto.

- (3) Ilmailulaitoksesta 14 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa 1123/90 täsmennetään Ilmailulaitoksen toimintaedellytykset ja tavoitteet. Lain 2 §:ssä luetellaan Ilmailulaitokselle annetut tehtävät seuraavasti:

”Ilmailulaitos tuottaa lentokenttä- ja lennonvarmistuspalveluja sekä siivili- että sotilasilmailun tarpeita varten (...).

Ilmailulaitoksen tehtävänä on huolehtia yleisestä lentoturvallisuudesta ja (...) käsitellä ilmailuun liittyviä toimilupia ja lupakirjoja (...).

- (4) Ilmailulaitos perii maksuja korvaukseksi palveluista, jotka liittyvät sen hallinnoimaa lentoasemainfrastruktuuria käyttävien lentokoneiden laskeutumiseen ja nousuun.

⁽¹⁾ EYVL 13, 21.2.1962, s. 204/62

⁽²⁾ EYVL L 216, 12.9.1995, s. 8

c) **Tarkasteltavana oleva järjestelmä — Laskeutumismaksut**

- (5) Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö ICAO suosittelee jäsenilleen lentoasemien taloudenhoitoa koskevassa käsikirjassaan (Airport Economics Manual⁽³⁾) maksujen laskemista maksimilento-
lähtömassan perusteella ("MTOW": Maximum take-off-weight). ICAO määrittelee laskeutumismaksun seuraavasti: Kiitoteiden, rullausteiden ja asematasojen käytöstä, mukaan lukien kiitotievalot sekä lähestymis- ja lähilennonjohtopalvelut, perittävät kulut ja maksut.
- (6) Maksu on korvausta "kyseisistä alueista sekä asiaan liittyvistä ajoneuvoista ja laitteistosta johtuvat käyttö- ja ylläpitokustannukset sekä hallintokulut, mukaan lukien henkilöstöstä, huoltoajoneuvoista, sähköstä ja polttoaineesta aiheutuvat menot".
- (7) Lain 1123/90 6 §:n mukaisesti Ilmailulaitoksen hallinnoimien lentoasemien laskeutumismaksut voi vaadittaessa vahvistaa asetuksella. Koska tällaista asetusta ei ole annettu, Ilmailulaitos määrittelee itse

laskeutumismaksujen tason ja mahdolliset alennukset.

- (8) Ilmailulaitoksen vuodelle 1998 vahvistamat laskeutumismaksut on laskettu seuraavasti:
- kotimaanlentojen osalta 17 tai 20 markkaa⁽⁴⁾ (lentokoneen painon mukaan) kutakin MTOW-tonnia kohden,
 - ulkomaanlentojen osalta 50,5 markkaa kutakin MTOW-tonnia kohden.
- (9) Ympäristöön liittyvistä syistä kaikille Suomen lentoasemille Helsinki-Vantaan lukuun ottamatta kello 22 – 06 välisenä aikana tiettyihin laskeutumisiin sovelletaan kerrointa 1,3.
- (10) Ainoastaan ulkomaanlentojen osalta on otettu käyttöön laskeutumistiheyteen perustuva alennus, joka määräytyy seuraavasti:

Yhtiön kaikille Suomen lentoasemille tekemien laskeutumisten määrä viimeisten 6 kuukauden aikana	Kaikkiin yhtiön seuraavien 6 kuukauden aikana tekemiin laskeutumisiin sovellettava alennus		
	(1996)	(1997)	(1998)
1 001 – 3 000	3 %	2 %	2 %
3 001 – 5 000	5 %	3 %	2 %
5 001 – 7 000	8 %	6 %	4 %
7 001 –	11 %	9 %	4 %

- (11) Ilmailulaitokselle toimitettiin 20 päivänä toukokuuta 1997 väitetiedoksianto. Siinä mainittiin kaksi toimenpidettä, joiden väitetään rikkovan perustamissopimuksen 86 artiklaa: progressiivinen määrälennusten järjestelmä (esitetty 10 kappaleessa) ja maksujen mukauttaminen lennon lähtöpaikan mukaan (esitetty 8 kappaleessa).

vuosien aikana (vuoden 1989 20 prosentista 4 prosenttiin vuonna 1998).

- (15) Ilmailulaitos vakuutti lisäksi 19 päivänä marraskuuta 1997 antamassaan vastauksessa komission 28 päivänä lokakuuta 1997 esittämän tiedonpyyntöön, että kyseinen alennusjärjestelmä lakkautetaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

d) **Ilmailulaitoksen esittämät pääasialliset väitteet**

- (12) Ilmailulaitos totesi, ettei se tunne laskeutumistiheyteen perustuvan alennusjärjestelmän käyttöönottoon vuonna 1977 johtaneita syitä, ja korosti ensinnäkin, että "suurkäyttäjien" etuna on niiden tarjoama maksutakuu.
- (13) Näyttää siis siltä, että Ilmailulaitoksen mielestä "yksi suurkäyttäjien lentoasemien pitäjille tarjoamista eduista on niiden tarjoama maksutakuu. Suurkäyttäjillä ei ole koskaan ollut maksuvaikeuksia ja luottotappiovarauksia ei ole ollut tarpeen tehdä."
- (14) Ilmailulaitos painottaa kuitenkin, että kyseisiä alennuksia on vähennetty merkittävästi viimeisten

- (16) Kansainvälinen lentokuljetusliitto IATA on Ilmailulaitoksen mukaan hyväksynyt tämän menettelyn. IATA on Ilmailulaitoksen kanssa huhtikuussa 1996 pitämässään kokouksessa "tuenut järjestelmän asteittaista muuttumista" ja pyytänyt, ettei Ilmailulaitos muuttaisi järjestelmäänsä äkillisesti, sillä siitä aiheutuisi määrättyille yhtiöille vakavia rahoitusvaikeuksia.

- (17) Ilmailulaitos huomauttaa lennon lähtöpaikan perusteella tehtävästä maksujen mukauttamisesta, että lentoasemille asetetut tekniset ja toiminnalliset vaatimukset (kiitoteiden pituus ja kestävyys, lentoasemien aukioloajat ja käyttövalmius) ovat erilaisia kotimaan- ja ulkomaanlentojen osalta. Tämä maksujen mukauttaminen selittyy siis näillä erilaisilla vaatimuksilla.

⁽³⁾ Asiakirja 9562, 1991, ICAO.

⁽⁴⁾ 1 markka = 0,1681 euroa.

II. OIKEUDELLINEN ARVIOINTI

a) Sovellettavat säädökset ja menettelysäännöt

- (18) On syytä muistuttaa, että neuvoston asetuksessa N:o 141 ⁽⁵⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 1002/67 ⁽⁶⁾, säädettiin liikenteen jättämisestä asetuksen N:o 17 soveltamisalan ulkopuolelle alan erityispiirteiden huomioon ottamiseksi. Asetus (ETY) N:o 141 ja liikennealaa koskevat menettelysäännöt kattavat näin ollen ainoastaan liikennealan markkinoihin liittyvän kilpailunvastaisen toiminnan.
- (19) Neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3975/87 ⁽⁷⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2410/92 ⁽⁸⁾, määritellään perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan soveltamista lentoliikennepalveluihin koskevat yksityiskohtaiset säännöt.
- (20) Lentokenttäinfrastruktuurin käyttöön liittyvät palvelut eivät kuitenkaan ole suoranaisesti osa matkustajille tarjottuja lentoliikennepalveluita. Nämä toimet eivät siis kuulu liikennealaa koskevien menettelysääntöjen soveltamisalaan, vaan asetuksen N:o 17 soveltamisalaan perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan soveltamista varten.

b) Yrityksen käsite

- (21) Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön ⁽⁹⁾ mukaan käsite ”yritys” kattaa yhteisön kilpailusäädannössä kaikki taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt riippumatta yksikön oikeudellisesta asemasta ja sen rahoitustavasta.
- (22) Perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklaa sovelletaan julkisyhteisön toimintaan siinä tapauksessa, että valtio harjoittaa kyseisen yhteisön kautta sellaista luonteeltaan teollista tai kaupallista taloudellista toimintaa, johon sisältyy tavaroiden tai palvelujen tarjoamista markkinoilla. Sillä ei ole merkitystä, harjoittaako valtio kyseistä toimintaa suoraan julkishallintoon kuuluvan elimen kautta vai sellaisen elimen kautta, jolle se on myöntänyt erityis- tai yksinoikeuksia. On näin ollen tarpeen tarkastella julkisen yrityksen tai erityis- tai yksinoikeuden valtiolta saaneen yksikön harjoittaman toiminnan luonnetta ⁽¹⁰⁾.

- (23) Tältä osin on selvää, että Ilmailulaitos, jonka päätoimintana ⁽¹¹⁾ on siviililentokenttäinfrastruktuurin käyttöön liittyvien palvelujen tarjoaminen lentoyhtiöille maksua vastaan, on yhteisöjen tuomioistuimen määritelmän mukaisesti perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitettu yritys.

c) Merkitykselliset markkinat

- (24) Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa *Genovan satama* ⁽¹²⁾, satamatoimintojen järjestämistä yhdessä satamassa kolmansien osapuolten puolesta voidaan pitää 86 artiklassa tarkoitettuina merkityksellisinä markkinoina. Vastaavasti yhteisöjen tuomioistuin otti *Corsica Ferries II* -asiassa ⁽¹³⁾ *Genovan sataman* luotsipalvelumarkkinat huomioon merkityksellisinä markkinoina.
- (25) Kun kyseistä päättelyä sovelletaan lentoasemiin voidaan todeta, että merkityksellisinä markkinoina ovat lentoasemainfrastruktuurien käyttöön liittyvät palvelut, joista peritään maksua. Markkinoiden määritelmä on sama kuin komission päätöksessä 95/364/EY ⁽¹⁴⁾.
- (26) Tarkemmin määriteltynä kyse on kiitoteiden hallintoon ja ylläpitoon, rullausteiden ja asematasojen käyttöön ja siviili-ilma-alusten lähestymislennonjohtoon liittyvistä palveluista.
- (27) Matkustajien ja tavaroiden kuljetukset Euroopan talousalueen sisäisillä lyhyillä ja keskipitkillä lentoliikenteen reiteillä muodostavat erilliset lähimarkkinat, joiden toimintaa haittaavat lentokoneiden laskeutumiseen ja nousuun liittyvillä palvelumarkkinoilla toimivan yrityksen väärinkäytökset. Ilmailulaitoksen määräävän aseman väärinkäytön vaikutukset voivat tuntua näin ollen myös näillä markkinoilla.
- (28) Ilmailulaitoksen hallinnoimasta 25 lentoasemasta ainoastaan viidellä (Helsinki-Vantaa, Vaasa, Turku, Pori ja Tampere) harjoitetaan merkittävää kansainvälistä liikennettä. Helsinkiä luukuun ottamatta tämä kansainvälinen liikenne rajoittuu muutamisiin reittilentoihin, joiden määräsama on Tukholma, Hampuri, Kööpenhamina, Petroskoi (Venäjä), Muurmansk (Venäjä) tai Luulaja (Ruotsi), ja useisiin tilauslentoihin.
- (29) Nämä lentokentät, joilla harjoitetaan kansainvälistä liikennettä, ovat vaikeasti korvattavissa, joten niistä jokaisen voidaan katsoa muodostavan erilliset maantieteelliset markkinat.

⁽⁵⁾ EYVL 124, 28.11.1962, s. 2751/62

⁽⁶⁾ EYVL 306, 16.12.1967, s. 1

⁽⁷⁾ EYVL L 374, 31.12.1987, s. 1

⁽⁸⁾ EYVL L 240, 24.8.1992, s. 18

⁽⁹⁾ Katso erityisesti asiassa C-41/90, Höfner & Elser, 23.4.1991 annettu tuomio, Kok. 1991, s. I-1979–2016, 21 kohta, ja yhdistetyissä asioissa C-159 ja 160/91, Poucet, 17.2.1993 annettu tuomio, Kok. 1993, s. I-637, 17 kohta.

⁽¹⁰⁾ Katso asiassa 118/85, komissio v. Italia, 16.6.1987 annettu tuomio, Kok. 1987, s. 2599 ja 2621, 7 ja 8 kohta, ja asiassa C-343/95, Diego Cali & Figli Srl/Servizi Ecologico Porto di Genova SpA (SEPG) 18.3.1997 annettu tuomio, Kok. 1997, s. I-1547, 16, 17 ja 18 kohta.

⁽¹¹⁾ Katso 2, 3 ja 4 kappale.

⁽¹²⁾ Asiassa C-179/90, *Merci convenzionali porto di Genova SpA/Siderurgica Gabrielli SpA* 10.12.1991 annettu tuomio (Kok. 1991, s. I-5889).

⁽¹³⁾ Asiassa C-18/93, *Corsica Ferries Italia Srl/Corpo dei piloti del porto di Genova*, 17.5.1994 annettu tuomio (*”Corsica Ferries II”*), (Kok. 1994, s. I-1783).

⁽¹⁴⁾ Ks. alaviite 2.

- (30) Säännöllisiä lentopalveluja tai kotimaan ja Euroopan talousalueen sisäisiä tilauslentoja Suomesta tai Suomeen tarjoavien lentoyhtiöiden onkin pakko käyttää Ilmailulaitoksen hallinnoimia lentoasemia (ainoastaan 4 lentoasemaa Suomen 29 lentoasemasta ovat yksityisiä, muiden kuin Ilmailulaitoksen hallinnoimia). Muut lentoasemat sijaitsevat useiden satojen kilometrien päässä ja muissa jäsenvaltioissa.
- (31) Monet Suomeen saapuvat tai Suomesta lähtevät matkustajat eivät näin ollen voi vaihtaa Ilmailulaitoksen hallinnoimia lentoasemia käyttäviä kotimaan tai Euroopan talousalueen sisäisiä lentoliikennepalveluita muiden Euroopan talousalueen lentoasemien palveluihin.
- (32) Lentoyhtiöillä, jotka tarjoavat Suomeen saapuvia tai sieltä lähteviä Euroopan talousalueen sisäisiä lentoja tai kotimaanlentoja, ei siis ole muuta mahdollisuutta kuin käyttää Ilmailulaitoksen hallinnoimia lentoasemia ja näillä lentoasemilla tarjottavia lentoasemainfrastruktuurien käyttöön liittyviä palveluja.

d) Määräävä asema

- (33) Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön⁽¹⁵⁾ mukaan yrityksen, jolla on laillinen monopoliasema yhteismarkkinoiden merkittävällä osalla, voidaan katsoa olevan perustamissopimuksen 86 artiklan mukaisessa määräävässä asemassa.
- (34) Ilmailulaitos on tällainen julkinen yritys, jolla on 14 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain 1123/90 nojalla yksinoikeus toimia lentoaseman pitäjänä ja jolla on näin ollen määräävä asema lentokoneiden laskeutumiseen ja nousuun liittyvien niiden palvelujen markkinoilla, joista peritään tarkasteltavana olevat maksut jokaisella viidellä kansainvälistä lentoliikennettä harjoittavalla lentoasemalla.

e) Merkittävä osa yhteismarkkinoita

- (35) Niillä Suomen viidellä lentoasemalla, joille saapuu ja joilta lähtee Euroopan talousalueen sisäistä lentoliikennettä, palveltiin vuonna 1996 yhteensä noin 9 miljoonaa matkustajaa ja käsiteltiin 91 000 tonnia rahtia.
- (36) Näin ollen voidaan todeta, että kyseiset lentoasemat ovat yhdessä merkittävä osa Euroopan talousalueen yhteismarkkinoita, jos tarkasteltavana olevaan asiaan sovelletaan yhteisön tuomioistuimen asioissa Crespelle⁽¹⁶⁾ ja Almelo⁽¹⁷⁾ antamissa tuomioissa käyttämää päättelyä. Asiassa Crespelle antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin on todennut seuraavaa: "Koska kyseisille yrityksille perustetaan

tällä tavoin kyseisillä kansallisilla säännöksillä joukko rinnakkaisia monopoliasemia, jotka ovat alueellisesti rajattuja mutta jotka yhdessä kattavat jäsenvaltion koko alueen, niille luodaan kyseisiltä kansallisilla säännöksillä perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitettu määräävä asema yhteismarkkinoiden merkittävällä osalla"⁽¹⁸⁾.

- (37) Sitäkin suuremmalla syyllä yhden ja saman yrityksen (Ilmailulaitos) rinnakkaiset monopoliasemat voivat olla merkittävä osa yhteismarkkinoita.

f) Määräävän aseman väärinkäyttö

Laskeutumistibeyteen perustuva alennusjärjestelmä

- (38) Ottaen huomioon Ilmailulaitoksen ilmoitus, joka koskee järjestelmän lakkauttamista 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen, ja käytäntö, jonka komissio päätöksellä 95/364/EY vahvisti, tätä järjestelmää, josta Ilmailulaitosta moitittiin perustamissopimuksen 86 artiklan nojalla, ei enää tarkastella tässä asiakirjassa.

Maksujen eriyttäminen lentojen luonteen mukaan (kotimaanlennot / Euroopan talousalueen sisäiset lennot)

- (39) Perustamissopimuksen 86 artiklassa käsitellään kilpailua rajoittavaa toimintaa, johon yritykset ovat ryhtyneet omasta aloitteestaan. Kyseisessä artiklassa määrätään, että yritys, jolla on määräävä asema yhteismarkkinoiden merkittävällä osalla, ei voi soveltaa erilaisia ehtoja kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin kauppakumppaneita epäedulliseen kilpailuasemaan asettavalla tavalla.
- (40) Asiassa Corsica Ferries II annettu tuomio⁽¹⁹⁾ on tältä osin erittäin selkeä. Yhteisöjen tuomioistuin on tulkinut oikeussääntöjä seuraavasti:

"1) Palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta jäsenvaltioiden väliseen meriliikenteeseen sekä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden väliseen meriliikenteeseen 22 päivänä joulukuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4055/86 1 artiklan 1 kohdan vastaista on, että jäsenvaltiossa sovelletaan samanlaisten luotsipalvelujen osalta erilaisia palvelumaksuja sen mukaan, käyttäkö kahden jäsenvaltion välisiä merikuljetuksia suorittava yritys näissä kuljetuksissa alusta, joka täyttää meriliikenteen kabotaasin harjoittamiselle asetetut edellytykset, kun oikeus kabotaasiliikenteen harjoittamiseen on varattu yksinoman kyseisen jäsenvaltion lipun alla purjehtiville aluksille.

⁽¹⁵⁾ Asiassa C-41/90, Höfner ja Elser, 23.4.1991 annettu tuomio, ks. alaviite 9, 28 kohta; asiassa C-260/89, ERT, 18.6.1991 annettu tuomio (Kok. 1991, s. I-2925, 31 kohta).

⁽¹⁶⁾ Asiassa C-323/93, Société agricole du Centre d'insémination de la Crespelle/Coopérative d'élevage et d'insémination artificielle du département de la Mayenne ("Crespelle"), 5.10.1994 annettu tuomio, (Kok. 1994, s. I-5077).

⁽¹⁷⁾ Asiassa C-393/92, Commune d'Almelo et autres/NV Energiebedrijf IJsselmij ("Almelo"), 27.4.1994 annettu tuomio, (Kok. 1994, s. I-1477).

⁽¹⁸⁾ 17 kohta.

⁽¹⁹⁾ Katso alaviite 13.

2) EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdassa ja 86 artiklassa kielletään se, että kansallinen viranomais antaisi yrityksille, jolle on myönnetty yksinoikeus pakollisesti käytettävien luotispalvelujen tarjoamiseen yhteismarkkinoiden merkittäväällä osalla, sen vahvistamat palvelumaksut hyväksymällä aiheen soveltaa meriliikenneyritysten osalta erilaisia maksuja sen mukaan, suorittavatko yritykset jäsenvaltioiden välisiä vai kansallisella alueella sijaitsevien satamien välisiä kuljetuksia, siltä osin kuin tämä vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan”.

(41) Samaa asiaa koskeissa päätelmissään julkisasiamies Van Gerven totesi lisäksi seuraavaa⁽²⁰⁾:

”Olennaista asiassa on se, että kyseiset tariffierot eivät ole millään lailla sidoksissa molemmissa tapauksissa tarjottujen täsmälleen samanlaisten luotispalvelujen luonteeseen (...). Yhteisöjen tuomioistuin katsoo omasta puolestaan, että kyse on selkeästi sellaisesta määräävän aseman väärinkäytön tapauksesta, joka on määritelty EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan toisen kohdan c alakohdassa seuraavasti: ’erilaisten ehtojen soveltaminen eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin kauppakumppaneita epäedulliseen kilpailuasemaan asettavalla tavalla’(”).

(*) Alaviite 61: Tämä kysymys voidaan rinnastaa tilanteeseen, jota tarkasteltiin asiassa *United Brands v. komissio* (asia C-27/76, tuomio 14.2.1978) seuraavasti: yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että UBC:n harjoittama syrjivä hintapolitiikka, jonka mukaan eri jäsenvaltioissa toimivilta kypsyttyjä/jälleenmyyjiltä perittiin erilaisia hintoja samanlaisten banaanien yhtä suurten määrien toimituksista, oli määräävän aseman väärinkäyttöä, koska nämä jäsenvaltioittain vaihtelevat syrjivät hinnat muodostivat esteen tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle (232 kohta) ja tästä on aiheutunut kansallisten markkinoiden tiukka jakaminen keinotekoisesti erilaisille hintatasoille ja tiettyjen kypsyttyjä/jälleenmyyjien asettaminen epäsuotuisaan asemaan kilpailussa, joka on siis ollut vääristynyttä verrattuna siihen, mitä sen olisi pitänyt olla 233 kohta. Samaa päättelyä voidaan soveltaa soveltuvin osin tarkasteltavana olevaan asiaan: ammattikunnan soveltamat erilaiset tariffit estävät jäsenvaltioiden välisten merikuljetuspalvelujen vapaan tarjonnan ja asettavat tällaisista palveluista vastaavat yhtiöt epäedulliseen kilpailuasemaan.”

(42) Kun kyseistä päättelyä sovelletaan lentoasemiin voidaan todeta, että Ilmailulaitoksen käyttöön ottaman laskeutumismaksujen eriytetyn järjestelmän (Euroopan talousalueen sisäisistä lennoista

peritään korkeampia maksuja) perusteella lentoyhtiöiden samankaltaisiin, laskeutumista ja nousua koskeviin suorituksiin sovelletaan erilaisia ehtoja ja ne asetetaan näin ollen epäedulliseen kilpailuasemaan, minkä perusteella kyse on 86 artiklan toisen kohdan c alakohdassa tarkoitettusta määräävän aseman väärinkäytöstä.

(43) On selvää, että muuttamalla keinotekoisesti yritysten kustannustekijöitä tämä järjestelmä saattaa epäedulliseen asemaan tietyt yhteisön sisäisillä reiteillä liikennöivät lentoyhtiöt siitä riippuen, onko kyse kotimaan sisäisestä vai Euroopan talousalueen sisäisistä reiteistä.

(44) Ilmailulaitos totesi tästä perustamissopimuksen rikkomisesta, että ”tällainen järjestelmä oli perusteltu, koska lentoasemille asetetut tekniset ja toiminnalliset vaatimukset ja näin ollen kustannukset ovat erilaisia kotimaan- ja ulkomaanlentojen osalta erityisesti seuraavista syistä:

- i) kiitoteiden pituutta koskevat vaatimukset poikkeavat toisistaan,
- ii) kiitoteiden kestävyyttä koskevat vaatimukset poikkeavat toisistaan,
- iii) lentoasemien aukioloaikoja koskevat vaatimukset poikkeavat toisistaan,
- iv) lentoasemien käyttövalmiutta koskevat vaatimukset poikkeavat toisistaan”,

(45) Ilmailulaitos perustelee näkemystään seuraavasti:

i) Kiitoteiden pituutta koskevat vaatimukset

- Suomen sisäisten lentoreittien keskimääräinen pituus on 300–400 kilometriä, kun taas Suomen ja muiden jäsenvaltioiden välisten lentoreittien keskimääräinen pituus on 1 500–2 000 kilometriä ja korkeintaan 3 000 kilometriä (Helsinki/Madrid).
- Kotimaan lentoliikenteessä käytetty lentokalusto on Euroopan talousalueen sisäisessä liikenteessä käytettyä pienempi.
- Kotimaan liikenteessä käytettyjen lentokoneiden paino on alhaisempi, koska reitit ovat lyhyempiä kuin ulkomaan liikenteessä.
- Kiitotien pituus määräytyy lentokoneen koon ja reitin pituuden mukaan.
- Kotimaan lentoliikenteen yhteydessä kiitoteiden pituudeksi riittää 2 000 metriä, mutta ETA:n sisäisessä liikenteessä kiitoteiden pituuden on oltava vähintään 2 400 metriä. Suomen ja muiden Euroopan maiden välistä liikennettä varten kiitoteiden on siis oltava noin 25 prosenttia kotimaan liikenteeseen vaadittuja kiitoteitä pidempiä.

⁽²⁰⁾ 34 kohta.

— Suuren lentokaluston vastaanottamiseksi lentoasemilta vaaditaan korkeatasoista varmuutta ja turvallisuutta. Tämä edellyttää merkittäviä henkilöstöresursseja ja tulee kalliiksi.

Yhteenvedona voidaan todeta, että Euroopan talousalueen sisäisestä liikenteestä aiheutuu korkeampia ylläpito- ja pääomakustannuksia kuin kotimaan liikenteestä.

(46) Nämä Ilmailulaitoksen esittämät perustelut ovat kyseenalaisia seuraavista syistä:

- monet kotimaan lentoreitit ovat pituudeltaan samaa luokkaa kuin Euroopan talousalueen sisäiset reitit. Tällaisia reittejä ovat erityisesti Helsinki-Vantaa/Ivalo, Maarianhamina/Kittilä tai Turku/Rovaniemi;
- jotkut Euroopan talousalueen sisäiset reitit ovat suhteellisen lyhyitä, kuten Helsinki/Tukholma (noin 405 kilometriä) Helsinki/Göteborg (noin 810 kilometriä), Helsinki/Oslo (noin 810 kilometriä) tai Helsinki/Kööpenhamina (noin 910 kilometriä);
- lentoreitin pituus ei ole ainoa kriteeri, jonka lentoyhtiö ottaa huomioon kaluston valinnassa;
- Ilmailulaitos on ilmoittanut, että kotimaanlennoille riittää 2 000 metrin pituinen kiitotie. Euroopan talousalueen sisäisiä tai kansainvälisiä lentoja varten tarvitaan 400 metriä pidempi kiitotie. Kiitoteitä on kuitenkin jo pidennetty useimmilla Suomen lentoasemilla, sillä Ilmailulaitoksen hallinnoimista 25 lentokentästä ainoastaan kuudella on alle 2 400 metrin pituiset kiitotiet ⁽²¹⁾.

(47) Komission saamien tietojen mukaan vaikuttaa lisäksi siltä, että tietyillä lentoasemilla, joiden kiitotie on alle 2 400 metriä, harjoitetaan kuitenkin kansainvälistä liikennettä. Kyse on erityisesti seuraavista lentoasemista: Lappeenranta (2 000 metriä), Maarianhamina (1 900 metriä), Pori (2 000 metriä) ja Vaasa (2 000 metriä) ⁽²²⁾. Tämä perustelu ei siis ole asianmukainen.

(48) Komissio toteaa, että väite, jonka mukaan kotimaan lentoliikenteessä käytetyt lentokoneet ovat Euroopan talousalueen sisäisessä liikenteessä käytettyjä pienempiä, ei pidä aina paikkaansa. Esimerkiksi Finnair käyttää kotimaan reiteillä (esimerkiksi Helsinki/Oulu) ja yhteisön sisäisillä reiteillä (Helsinki/Alicante tai Helsinki/Barcelona) samoja lentokoneita (MD-80).

(49) Ilmailulaitos korostaa lisäksi: ”seuranneensa vuodesta 1994 alkaen tuotteiden kustannusten laskentaa ja erityisesti liikennealueeseen liittyvien palvelujen kustannuksia, ja että vuoden 1995 kustannusten mukaan kansainväliseen liikennea-

lueseen liittyvien palvelujen kustannukset tonnia kohden (MTOW) olivat noin 50 prosenttia korkeammat kuin vastaavat kotimaan liikenteen kustannukset. Ilmailulaitos katsoo näin ollen, että yksinomaan maksimilentoonlähtömassaan perustuvat laskeutumismaksut eivät täytä kustannuksiin perustuvan hintojen vahvistamisen vaatimuksia ja tästä syystä kansainväliseen liikenteeseen sovellettavien laskeutumismaksujen on oltava korkeampia.”

(50) Ilmailulaitos on kuitenkin myöntänyt, että Euroopan talousalueen sisäisellä reitillä liikennöivän koneen laskeutumisesta aiheutuvien kustannusten ja kotimaan reitillä liikennöivän koneen laskeutumisesta aiheutuvien kustannusten välinen ero on pienempi kuin Euroopan talousalueen sisäisiltä lennoilta perittävän laskeutumismaksun ja kotimaanlennoilta perittävän laskeutumismaksun välinen ero.

ii) Kiitoteiden kestävyyttä koskevat vaatimukset

(51) Ilmailulaitos esittää, että koska kansainvälisessä liikenteessä käytetään raskaampia lentokoneita, ”kiitoteiden pinnan on oltava kansainvälisen liikenteen tarpeita varten noin 10 prosenttia lujempi.”

(52) Tähän väitteeseen voidaan vastata toteamalla, että kiitotien kestävyystekijä on jo otettu huomioon, sillä maksu lasketaan lentokoneen painon mukaan.

iii) Lentoasemien aukioloaikoja ja käyttövalmiutta koskevat vaatimukset

(53) Ilmailulaitos väittää, että koska 90 prosenttia kansainvälisestä ilmailiikenteestä kulkee Helsingin lentoaseman kautta ja koska kansainväliset lennot ajoittuvat aamuihin ja iltoihin, maakuntien lentoasemien on oltava jatkolentojen varmistamiseksi avoinna aamuisin ja iltaisin. Tästä syystä ”palvelujen tarjoamisesta aiheutuvat kulut on otettava huomioon matkustajamaksujen kustannusten laskennassa.”

(54) Ilmailulaitos korostaa, että ”kansainvälinen liikenne edellyttää kotimaan liikennettä enemmän matkustajaterminalitiloja ja paikoitusalueita sekä korkeampitasoisia palveluja. Tästä seuraa, että Ilmailulaitoksen on otettava rakennuskulut huomioon matkustajamaksuja vahvistaessaan.”

(55) Viimeksi mainitut kaksi perustelua eivät liity kyseiseen järjestelmään. Koska lentoasemien aukioloaikoihin tai lentoaseman käyttövalmiuteen liittyvät vaatimukset otetaan Ilmailulaitoksen mukaan huomioon matkustajamaksuja vahvistettaessa, niitä ei voida sisällyttää laskeutumismaksuihin.

(56) Komissio katsoo edellä esitetyn perusteella, että yksikään Ilmailulaitoksen esittämistä perusteluista

⁽²¹⁾ Lähde: ACI Europe Airport Database

⁽²²⁾ Lähde: Suomen siiviyli-ilmailutilastot.

ei oikeuta ottamaan käyttöön sellaista lennon lähtö-asemaan (kotimaan tai Euroopan talousalueen sisäinen lento) perustuvaa syrjivää maksujärjestelmää, jollaista Ilmailulaitos soveltaa.

g) Vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan

- (57) Yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa Corsica Ferries II antamassaan tuomiossa ⁽²³⁾, että syrjivät menettelytavat "ovat omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, sillä ne vaikuttavat kahden jäsenvaltion välisiä kuljetuksia suorittaviin yrityksiin."
- (58) Ilmailulaitokselle asetuksen 11 artiklan perusteella osoitetun tiedonantopyynnön seurauksena ilmeni, että Ilmailulaitoksella ei ole lentoasemakohtaisia tilastoja, joissa erotettaisiin ETA:n alueelle suuntautuva liikenne muusta kansainvälisestä liikenteestä.
- (59) Helsinki-Vantaan lentoaseman matkustajamäärä oli 7,7 miljoonaa vuonna 1996, joten kyseisen järjestelmän vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan on sen osalta kiistaton.
- (60) Välimeren alueen jäsenvaltioihin ja Kanarian saarille suuntautuvaa tilausliikennettä lukuun ottamatta, muilta Euroopan talousalueen välisiä lentopalveluja tarjoavilta Suomen lentoasemilta lennetään Tukholmaan keskimäärin kuusi kertaa vuorokaudessa (Vaasa ja Turku), viisi kertaa vuorokaudessa (Tampere) ja kaksi kertaa vuorokaudessa (Pori). Näiltä Tukholman lennoilta on jatkoyhteydet Amsterdamiin, Billundiin, Brysseliin, Kööpenhaminaan, Düsseldorfiin, Frankfurtiin, Göteborgiin, Hampuriin, Lontooseen, Manchesteriin, Milanoon, Müncheniin, Pariisiin ja Wieniin. Näitä jatkolentoja tarjoavat joko Lufthansan ja SAS:n välinen liittoutuma tai Finnair (käyttää yhteistunnusta sopimuskumppaniensa kanssa, code-sharing).

Alla olevassa taulukossa esitetään kaikkien kyseisten lentoasemien ulkomaanlentojen osuus matkustajamäärinä ilmaistuna.

(%)

Lentoasema	Kotimaan liikenne	Ulkomaan liikenne
Helsinki-Vantaa	30	70
Vaasa	66	34
Turku	51	49
Pori	72	28
Tampere	49	51

Lähde: Suomen siviili-ilmailutilastot 1996, s. 9.

- (61) Tästä syystä voidaan perustellusti todeta, että kyseinen järjestelmä, jota sovelletaan näillä viidellä lentoasemalla, vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

h) Pöytäkirja

- (62) Edellä esitetystä analyysistä käy ilmi, että Ilmailulaitoksen soveltaman laskeutumismaksujen laskentajärjestelmän mukaan samoista lennonjohtoon sekä rullauksien ja aseman käyttöön liittyvistä palveluista maksetaan erilaisia maksuja sen mukaan, mikä on lennon alkamispaikka (kotimaan- vai Euroopan talousalueen sisäinen lento).
- (63) Komissio on tämän perusteella sitä mieltä, että kyseinen maksujärjestelmä on syrjivä ja rikkoo perustamissopimuksen 86 artiklan toisen kohdan c alakohtaa väärin käyttäessään kilpailua asian kannalta merkityksellisillä markkinoilla.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Suomen lentoasemien pitäjänä määräävässä asemassa oleva Ilmailulaitos/Luftfartsverket on rikkonut perustamissopimuksen 86 artiklan määräyksiä periessään Suomen lentokentillä syrjiviä laskeutumismaksuja lennon luonteen perusteella eli riippuen siitä, onko kyse kotimaan vai Euroopan talousalueen sisäisestä lennosta.

2 artikla

Ilmailulaitoksen/Luftfartsverket on lopetettava 1 artiklassa tarkoitettu rikkominen ja ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta päätöksen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ilmailulaitokselle/Luftfartsverket, PL 50, FIN-01531 Vantaa, Suomi.

Tehty Brysselissä 10 päivänä helmikuuta 1999.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen

⁽²³⁾ Ks. alaviite 13.

KOMISSION PÄÄTÖS,
tehty 10 päivänä helmikuuta 1999,
perustamissopimuksen 90 artiklan soveltamismenettelystä
(IV/35.703 — Portugalin lentokentät)
(tiedoksiannettu numerolla K(1999) 243)
(Ainoastaan portugalinkielinen teksti on todistusvoimainen)
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)
 (1999/199/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 86 artiklan ja 90 artiklan 1 ja 3 kohdan,

on antanut Portugalin viranomaisille, Aeroportos e Navegação Aérea-Empresa Publica (ANA), TAP Air Portugalille ja Portugalille mahdollisuuden esittää huomautuksensa komission väitteistä,

sekä katsoo seuraavaa:

I TOSIASIAT

a) Asian kannalta merkityksellinen valtion toimenpide

- (1) Tässä menettelyssä käsitellään Portugalin lentoasemilla sovellettua laskeutumismaksujen alennusjärjestelmää ja maksujen mukauttamista lennon lähtöpaikan perusteella.

Portugalissa 21 päivänä maaliskuuta 1990 annetun asetuksen 102/90 18 pykälässä säädetään, että lentokoneiden laskeutumismaksut Aeroportos e Navegação Aérea-Empresa Publica (ANA) pitä-

millä lentoasemilla vahvistetaan ministeriön päätöksellä siviili-ilmailuviranomaisten lausunnon perusteella. Tämän pykälän kolmannen momentin mukaan maksua voidaan mukauttaa kunkin lentoaseman tyypin, toiminnan ja käyttöasteen perusteella.

Laskeutumismaksuja koskevat säännöt vahvistetaan 29 päivänä heinäkuuta 1991 annetussa säädöksessä (decreto regulamentar) n:o 38/91 seuraavasti:

”4 artiklan 1 momentti: Laskeutumis- ja nousumaksua peritään jokaisesta laskeutumisesta lentokelpoisuustodistuksessa mainitun maksimilentoalähtömassan perusteella.

4 artiklan 5 momentti: Kotimaanlentoille myönnetään 50 prosentin alennus maksuista.”

Hallitus julkaisee vuosittain päätöksen, jolla laskeutumismaksut saatetaan ajan tasalle.

- (2) Seuraava alennusjärjestelmä on luotu asetuksen 102/90 nojalla annetulla 23 päivänä kesäkuuta 1998 tehdyllä ministeriön päätöksellä (portaria) n:o 352/98:

Lissabonin lentoasema	Maksu (PTE/t)	Alennus verrattuna ensimmäiseen 50:n laskun sarjaan (%)
Ensimmäinen 50 laskun sarja (laskeutumisista kuukaudessa)	1 146	
toinen 50 laskun sarja	1 063	– 7,2
kolmas 50 laskun sarja	979	– 14,6
neljäs 50 laskun sarja	888	– 22,5
seuraavat	771	– 32,7
Porton, Faron ja Azoreiden lentoasemat		
Ensimmäinen 50 laskun sarja	1 146	
toinen 50 laskun sarja	938	– 18,4
kolmas 50 laskun sarja	866	– 24,4
neljäs 50 laskun sarja	786	– 31,4
seuraavat	681	– 40,6

Lähde: Portugalin viranomaisten kirje 16. heinäkuuta 1998

b) Asian kannalta merkityksellinen yritys ja palvelut

- (3) ANA on julkinen yritys, joka vastaa kolmen mannermaalla sijaitsevan lentoaseman (Lissabon, Faro, Porto), neljän Azoreiden saarilla sijaitsevan lentoaseman (Ponta Delgada, Horta, Santa Maria, Flores), lentokenttien ja lentoliikenteen toiminnasta. Madeiran saaren lentokenttiä hoitaa ANAM Sa.

ANA:n perustamisesta annetun asetuksen 246/79 3 pykälän 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”ANA-EP: n tehtävänä on harjoittaa ja kehittää julkisia siviili-ilmailupalveluja yrityksenä, jonka tavoitteena on ohjata, johtaa ja valvoa siviililentoliikennettä, turvata ilma-alusten nousu ja lasku sekä matkustajien, rahdin ja postin siirtäminen koneeseen ja sieltä pois sekä kuljettaminen asemalla.”

- (4) Niiden lentoyhtiöiden, jotka haluavat käyttää ANA:n hallinnoimaa lentoasemainfrastruktuuria, on siis hankittava siltä lupa. ANA tarjoaa näille yhtiöille koneiden laskeutumiseen ja lento-onläh- töön tarvittavia palveluja ja perii vastineeksi maksuja, joiden taso ja määrä vahvistetaan ministe- riön päätöksellä⁽¹⁾.

c) Laskeutumismaksut

- (5) Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön ICAO:n laati- massa lentoasemien taloudenhoitoa koskevassa käsikirjassa (Airport Economics Manual⁽²⁾) suositel- laan järjestön jäsenille laskeutumismaksujen laske- mista maksimilento-onläh- tömassan perusteella (MTOW, maximum take-off weight). Laskeutumis- maksu määritellään siinä seuraavasti:

”Kiitoteiden, rullausteiden ja asematasojen käytöstä, mukaan lukien kiitotievalot sekä lähestymis- ja lähilennonjohtopalvelut, perittävät kulut ja maksut.”

- (6) Maksu on käsikirjan mukaan korvausta kyseisistä alueista sekä asiaan liittyvistä ajoneuvoista ja lait- teistoista johtuvista käyttö- ja ylläpitokustannuksista sekä hallintokuluista, mukaan lukien henkilöstöstä, huoltoajoneuvoista, sähköstä ja polttoaineesta aiheutuvat menot.

d) Portugalin viranomaisten ja ANA:n esittä- mien perustelujen pääkohdat

- (7) Portugalin viranomaiset perustelevat maksujen mukauttamista lennon lähtöpaikan perusteella seuraavilla seikoilla:

— kotimaanlennoilla käytetään lentoasemia, jotka sijaitsevat saarilla, joille lentoliikenne on ainoa matkustusvaihtoehto,

— muut kotimaanlennot ovat lyhyitä ja lippujen hinnat alhaisia.

- (8) Portugalin viranomaiset korostavat taloudelliseen ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen liittyviä näkö- kohtia, joihin järjestelmä perustuu.

- (9) Ulkomaanlennoille myönnettyjä alennuksia viran- omaiset perustelevat sillä, että Portugalin lento- asemat kilpailevat Madridin ja Barcelonan lentoase- mien kanssa, joilla sovelletaan tällaista tariffijärjes- telmää. Portugalin viranomaiset haluavat toisaalta lisätä mittakaavaetuja, jotka koituvat lentoasemien tehokkaammasta käytöstä, ja toisaalta lisätä Portu- galin suosiota matkailukohteena.

- (10) ANA:n mukaan laskeutumismaksujen mukaut- tamis- ja alennusjärjestelmän käyttöönotolla pyrit- tiin ratkaisemaan seuraavat kysymykset:

— sovelletaan vastaavanlaista tariffipolitiikkaa kuin samalla maantieteellisellä alueella sijaitsevilla Madridin ja Barcelonan lentoasemilla nykyisin sovelletaan

— supistetaan niiden liikennöijien toimintakus- tannuksia, jotka käyttävät eniten ja säännöllis- simmin ANA:n ylläpitämiä lentoasemia.

II OIKEUDELLINEN ARVIO

a) 90 artiklan 1 kohta

- (11) Perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdassa määrätään, että ”jäsenvaltiot eivät toteuta eivätkä pidä voimassa mitään toimenpidettä, joka koskee julkisia yrityksiä taikka yrityksiä, joille jäsenvaltiot myöntävät erityisoikeuksia tai yksinoikeuksia ja joka on ristiriidassa tämän sopimuksen, etenkin sen 6 ja 85–94 artiklan määräysten kanssa”.

- (12) Asetuksella 246/79 ANA:lle myönnetään yksinoi- keus hallinnoida Lissabonin, Porton, Faron ja Azoreiden lentoasemien infrastruktuureja.

ANA on yhtiöjärjestyksensä mukaan 90 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu julkinen yritys.

- (13) Asetuksen 246/79 21 pykälässä todetaan kuitenkin, että valtio hyväksyy ANA:n ehdottamat tariffit ja maksut.

ANA-EP:n tällä hetkellä soveltama tariffipolitiikka perustuu siis laintasoiisiin säädöksiin (asetuksiin, decreto-lei, 246/79 ja 102/90) ja hallinnollisiin

⁽¹⁾ Ks. 1 ja 2 kappale.

⁽²⁾ Asiakirja 9562, 1991, ICAO.

säädöksiin (asetuksiin, decreto, 38/91 ja 24/95) ja hallitus on vahvistanut sen päätöksellä (portaria) n:o 352/98.

Näitä säädöksiä voidaan siis pitää 90 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina jäsenvaltion toimenpiteinä.

b) 86 artikla

Merkitykselliset markkinat

- (14) Merkitykselliset markkinat ovat lentoasemainfrastruktuurin käyttöön liittyvät palvelut, joista peritään maksua. Toisin sanoen kyse on kiitoteiden, rullausteiden, asematasojen ja lähestymislennonjohdon käyttöön ja ylläpitoon liittyvistä palveluista.

Kuten Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa *Genovan satama* ⁽³⁾, satamatoimintojen järjestämistä jossakin satamassa kolmansien lukuun voidaan pitää 86 artiklassa tarkoitettuina asian kannalta merkityksellisinä markkinoina. Vastaavasti yhteisöjen tuomioistuin katsoi asiassa *Corsica Ferries II* asian kannalta merkityksellisiksi markkinoiksi luotsipalvelujen markkinat *Genovan satamassa* ⁽⁴⁾.

Tuomioistuin perusteli käsitystään siten, että jos liikennöijä haluaa tarjota kuljetuspalveluja tietyllä laivareitillä, se edellyttää ehdottomasti mahdollisuutta satamapalvelujen käyttöön reitin kummasakin päässä sijaitsevilla satamissa.

Tätä päättelyä voidaan helposti soveltaa lentoliikenteeseen ja lentoasemapalvelujen käyttöön. Markkinoiden määritelmä on sama kuin menettelystä EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdan mukaisesti 28 päivänä kesäkuuta 1995 tehdystä komission päätöksessä 95/364/EY ⁽⁵⁾, joka koskee Bruxelles National -lentoasemalla käyttöön otettua laskeutumismaksujen alennusjärjestelmää.

- (15) Matkustajien ja tavaroiden kuljetukset yhteisön sisäisillä lyhyillä ja keskipitkillä lentoreiteillä muodostavat lisäksi erilliset lähimarkkinat, joiden toimintaa haittaavat lentokoneiden laskeutumiseen ja nousuun liittyvillä palvelumarkkinoilla toimivan yrityksen väärinkäytökset. ANA:n määräävän aseman väärinkäytön vaikutukset voivat näin ollen tuntua myös näillä markkinoilla.

- (16) ANA:n hallinnoimasta seitsemästä lentoasemasta ainoastaan kolmella on toistaiseksi harjoitettu merkittävää yhteisön sisäistä liikennettä (Lissabon, Porto ja Faro).

- (17) Nämä lentoasemat ovat vaikeasti korvattavissa, joten niistä jokaisen voidaan katsoa muodostavan erilliset maantieteelliset markkinat.

Säännöllisiä lentopalveluja tai kotimaan ja yhteisön sisäisiä tilauslentoja Portugalista tai Portugaliin tarjoavien lentoyhtiöiden onkin pakko käyttää ANA:n hallinnoimia lentoasemia. Porton, Lissabonin, Faron ja Azoreiden lentoasemat eivät ole korvattavissa, sillä ne sijaitsevat useiden satojen kilometrien päässä toisistaan ja kullakin lentoasemalla on oma rajattu toiminta-alueensa, joka kattaa lähellä sijaitsevan matkailualueen. Lissabonin lentoasema palvelee pääkaupunkia ja maan keski-osaa, Porton lentoasema Pohjois-Portugalia, Faron lentoasema Etelä-Portugalia ja Ponta Delgadan, Hortan Santa Marian ja Floresin lentoasemat Azoreiden saaristoa. Myöskään rautatie- tai maantieliikenteen yhteydet eivät tarjoa riittäviä vaihtoehtoja Porton, Lissabonin ja Faron kaupungin väliin liikkemiseen.

Ainoat kansainväliset lentoasemat, jotka voivat palvella samaa maantieteellistä aluetta, ovat Madridin ja Barcelonan lentoasemat. Ne sijaitsevat yli 600 kilometrin päässä ja muusta Portugalin mannermaan lentoasemista eivätkä maantie- tai rautatieliikenteen yhteydet ole riittävän hyvät muodostaakseen todellista vaihtoehtoa.

Lissabon ja Madrid voidaan kuitenkin katsoa kilpailijoiksi, koska eräs lentoyhtiö käyttää jompaa kumpaa lentoasemaa päälentoasemanaan. Tämän liikenteen osuus laskeutumisten kokonaismäärästä Lissabonin lentoasemalla on kuitenkin erittäin vähäinen.

Azoreiden lentoasemien osalta voidaan todeta, että Ponta Delgadan, Hortan Santa Marian ja Floresin lentoasemat ovat myös varsin vaikeasti korvattavissa, koska jokainen näistä lentoasemista palvelee eri saarta ja koska saarten välinen laivaliikenne on melko hidasta ja aluksia kulkee harvoin.

- (18) Monet Portugaliin saapuvat tai sieltä lähtevät matkustajat eivät näin ollen voi vaihtaa ANA:n hallinnoimia lentoasemia käytäviä kotimaan tai yhteisön sisäisiä lentoliikennepalveluita muiden yhteisön lentoasemien palveluihin.

⁽³⁾ Asiassa C-179/90, *Genovan satama*, 10.12.1991 annettu tuomio, Kok. 1991, s. I-5889, 5923, 15 kohta.

⁽⁴⁾ Asiassa 18/93, *Corsica Ferries II* 17.5.1994 annettu tuomio, Kok. 1994 s. I-1783.

⁽⁵⁾ EYVL L 216, 12.9.1995, s. 8

- (19) Lentoyhtiöillä, jotka tarjoavat Portugaliin saapuvia tai sieltä lähteviä yhteisön sisäisiä tai kotimaan lentoja, ei siis ole muuta mahdollisuutta kuin käyttää ANA:n hallinnoimia lentoasemia ja näillä lentoasemilla tarjottavia lentoasemainfrastruktuurien käyttöön liittyviä palveluja.

Vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan

- (20) Asiassa Corsica Ferries II ⁽⁶⁾ antamassaan tuomiossa tuomioistuin totesi, että syrjivät menettelytavat ovat omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, sillä ne vaikuttavat kahden jäsenvaltion välisiä kuljetuksia suorittaviin yrityksiin.

Yhteisön sisäisen liikenteen osuus Portugalin lentoasemilla muodostuu seuraavasti:

Matkustajaliikenne (lukuun ottamatta transit-matkustajia)

Lentoasema	Kansainvälinen matkustajaliikenne %:a	EU:n sisäinen matkustajaliikenne %:a	Kotimaan matkustajaliikenne %:a	Yhteensä (miljoonaa)
Lissabon	24	56	20	6,6
Porto	24	62	14	2,1
Faro	4	92	4	3,7
Santa Maria A	2	0	98	0,04
Ponta Delgada A	18	1	81	0,5
Horta A	0	0	100	0,1
Flores A	0	0	100	0,04

Lähde: Portugalin viranomaisten kirje 16. heinäkuuta 1998 — luvut 1997.

A = Azoreilla sijaitseva lentoasema.

Rahtiliikenne

Lentoasema	Kansainvälinen rahtiliikenne %:a	EU:n sisäinen rahtiliikenne %:a	Kotimaan rahtiliikenne %:a	Yhteensä (tuhatta tonnia)
Lissabon	41	43	16	100
Porto	21	72	7	29
Faro	5	75	20	2
Santa Maria A	0	0	100	0,1
Ponta Delgada A	12	0	88	6,8
Horta A	0	0	100	0,9
Flores A	0	0	100	0,2

Lähde: Portugalin viranomaisten kirje 16. heinäkuuta 1998 — luvut 1997.

A = Azoreilla sijaitseva lentoasema.

Edellä esitetyt luvut osoittavat selkeästi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan aiheutuneen vaikutuksen mannermaalla sijaitsevilla lentoasemilla. Pääosa liikenteestä on Portugalin ja jonkin toisen yhteisön jäsenvaltion välistä.

Azoreiden lentoasemilla liikenne on joko pelkkää kotimaanliikennettä tai lähtöisin yhteisön ulkopuolisista maista. Näin ollen kyseessä oleva valtion toimenpide ei ole tältä osin omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tämä ei kuitenkaan vaikuta palvelujen tarjoamisen vapautta koskevien perustamissopimuksen määräysten ja johdetun oikeuden säännösten soveltamiseen.

Merkittävä osa yhteismarkkinoita

- (21) Liikenne ANA:n hallinnoimilla lentoasemilla vuonna 1997:

⁽⁶⁾ Alaviite 4.

Lentoasema	Matkustajat (miljoonaa) (sis. transit- matkustajat)	Rahti (tuhatta tonnia)
Lissabon	6,8	99,7
Porto	2,3	29,3
Faro	3,8	2,0
Santa Maria A	0,1	0,1
Ponta Delgada A	0,5	6,9
Horta A	0,1	0,9
Flores A	0,0	0,2

Lähde: Portugalin viranomaisten kirje 16. heinäkuuta 1998.

A = Azoreilla sijaitseva lentoasema.

Lissabonin, Porton ja Faron lentoasemilla liikenteen määrä ylittää kaksi miljoonaa matkustajaa (6,8 milj. Lissabonin, 2,3 milj. Porton ja 3,8 milj. Faron lentoasemalla) ja liikenne kattaa mannermaalla sijaitsevan Portugalin alueen kokonaisuudessaan. Näin ollen voidaan katsoa, että nämä yhteisön sisäisiä lentoyhteyksiä tarjoavat lentoasemat muodostavat yhdessä merkittävän osan yhteismarkkinoista, jos tarkasteltavaan asiaan sovelletaan yhteisöjen tuomioistuimen asioissa Crespelle⁽⁷⁾ ja Almelo⁽⁸⁾ antamissa tuomioissa soveltamaa päätelyä. Asiassa Crespelle antamassaan tuomioissa tuomioistuin on todennut seuraavaa: "Koska kyseisille yrityksille perustetaan tällä tavoin kyseisillä kansallisilla säännöksillä joukko rinnakkaisia monopoliasemia, jotka ovat alueellisesti rajattuja, mutta jotka yhdessä kattavat jäsenvaltion koko alueen, niille luodaan kansallisilla säännöksillä perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitettu määräävä asema yhteismarkkinoiden merkittävällä osalla"⁽⁹⁾.

- (22) Näin ollen myös yhden yrityksen (ANA) rinnakkaiset monopoliasemat voivat muodostaa merkittävän osan yhteismarkkinoita.

Määräävä asema

- (23) Asiassa Corsica Ferries III⁽¹⁰⁾ yhteisöjen tuomioistuin huomautti, että "yrityksen, jolla on lakiin perustuva monopoli yhteismarkkinoiden merkittävällä osalla, voidaan katsoa olevan perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitettu määräävässä markkina-asemassa"⁽¹¹⁾.

Julkisella yrityksellä ANA on siis asetuksella 246/79 myönnetyn yksinoikeuden perusteella jokaisella hallinnoimallaan lentoasemalla määräävä asema lentokoneiden laskuun ja nousuun liittyvien maksullisten palvelujen markkinoilla.

Määräävän aseman väärinkäyttö

- (24) ANA:n käyttöön ottaman ja Portugalin hallituksen kuulemismenettelyn jälkeen hyväksymän laskeutumismaksujen ja alennusten järjestelmän perusteella lentoyhtiöiden samankaltaisiin laskuun ja nousuun liittyviin suorituksiin sovelletaan erilaisia ehtoja ja ne joutuvat tästä syystä epäedulliseen kilpailuasemaan.

a) Laskeutumisten määrään perustuva alennus

- (25) Lissabonin lentoasemalla myönnetään 7,2 prosentin alennus (18,4 % muilla lentoasemilla) 50. laskeutumiskerrasta alkaen kuukaudessa. Alennukset kasvavat Lissabonin lentoasemalla siten, että 100. laskeutumiskerrasta alkaen myönnetään 14,6 prosentin ja 150. laskeutumiskerrasta alkaen 22,5 prosentin alennus (24,4 % ja 31,4 % muilla lentoasemilla). Jos lentoyhtiöt laskeutuvat tätä useammin Lissabonin asemalle alennus on 32,7 prosenttia (40,6 % muilla lentoasemilla).

Lissabonin lentoasemalla myönnettävistä alennuksista hyötyvät seuraavat yhtiöt:

Keskimääräinen alennusprosentti lasketaan soveltamalla peräkkäin eri alennusluokkia. Näin saatu prosenttiluku osoittaa, kuinka suuren alennuksen ANA on myöntänyt seuraaville lentoyhtiöille niiden kaikki lennot huomioon ottaen.

(%)

Yhtiö	TAP	Portugalia	Iberia	AF	LH	BA	Swissair	Alitalia	Sabena
Keskimääräinen alennus	30	22	8	6	5	4	1	1	1

Lähde: Laskeutumisten määrä yhtiötä kohden kuukaudessa — ANA:n 29. heinäkuuta 1997 lähettämän kirjeen liite 3.

⁽⁷⁾ Asia C-323/93, Crespelle, tuomio 5.10.1994, Kok. 1994, s. I-5077.

⁽⁸⁾ Asia C-393/92, Almelo, tuomio 27.4.1994, Kok. 1994, s. I-1477.

⁽⁹⁾ 17 kohta.

⁽¹⁰⁾ Asia C-266/96, Corsica Ferries III, tuomio 18.6.1998, Kok. 1998, s. I-3949, 39 kohta.

⁽¹¹⁾ Ks. myös asia C-41/90, asia Höfner ja Elser, tuomio 23.4.1991, Kok. 1991, s. I-1979, 28 kohta; asia C-260/89, ERT, tuomio 18.6.1991, Kok. 1991, s. I-2925, 31 kohta; asia C-179/90, Genovan satama, ks. alaviite 3, tuomion 14 kohta ja asia C-163/96, Raso ym., tuomio 12.2.1998, Kok. 1998, s. I-0533, tuomion 25 kohta.

(26) Jokaiselle laskeutumiselle myönnetään 200:nnestä laskusta alkaen 32,7 prosentin alennus Lissabonissa ja 40,6 prosentin alennus muilla lentoasemilla, eikä laskeutumisten määrää ole rajoitettu millään tavalla. Tästä syystä lentoyhtiöt, kuten TAP ja Portugalia, joiden koneet laskeutuvat näille asemille huomattavasti tätä useammin, saavat muihin verrattuna suuremman keskimääräisen alennuksen. Tietyllä lentoreitillä, jolla TAP tai Portugalia kilpailevat muiden samantyyppisellä lentokoneella liikennöivien lentoyhtiöiden kanssa, TAP saa keskimäärin 30 prosentin ja Portugalia 22 prosentin alennuksen nousu- ja laskeutumismaksuista, joita ANA perii samanlaisista palvelusuorituksista. Tällöin se siis asettaa muut liikenteenharjoittajat epäedulliseen kilpailuasemaan. Muille lentoyhtiöille myönnetyt alennukset (Iberia: 8 %, Air France: 6 %, Lufthansa: 5 %, British Airways: 4 %, Swissair, Alitalia ja Sabena: 1 %) vaihtelevat 8–1 prosentin välillä eivätkä tästä syystä ole merkittäviä. Näin ollen tämä järjestelmä hyödyttää tosiasiaa kansallisia lentoyhtiöitä eli TAP:tä ja Portugaliaa.

(27) Tavanomaiseksi katsottu liiketoiminta voi yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytännön⁽¹²⁾ mukaan olla perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitettua väärinkäyttöä, jos toiminnan harjoittaja on määräävässä asemassa oleva yritys.

Määräävässä asemassa olevan yrityksen, joka kohtelee eri asiakkaitaan eri lailla, on perusteltava se objektiivisilla syillä.

Palveluun (lähestymislennonjohto, asematason käyttö), joka edellyttää ANA:lta samanlaista suoritusta kyseessä olevasta lentoyhtiöstä riippumatta, liittyvässä kohtelussa esiintyviä eroja ei voida perustella objektiivisilla syillä. Lentoasemalla on luontainen monopoli suurimpaan osaan siellä tapahtuvasta liikenteestä. Se on pakollinen laskeutumispaikka liikenteenharjoittajalle, joka haluaa tarjota palveluja tiettyyn kaupunkiin.

Minkään Portugalin viranomaisten toimittaman tiedon perusteella ei voida osoittaa, että mittakaavaetuja saavutetaan tarkasteltavana olevassa tapauksessa. Laskeutuvan tai nousevan lentokoneen kohtelu on samanlaista riippumatta koneen omistajasta tai siitä, onko kyse saman liikenteenharjoittajan ensimmäisestä vai kymmenennestä lentokoneesta.

(28) Portugalin viranomaiset ovat esittäneet seuraavat kolme pääsyitä tämän alennusjärjestelmän käyttöön otolle:

- kilpailu Madridin ja Barcelonan lentoasemien kanssa, jotka soveltavat samantapaista alennusjärjestelmää,
- lentoasemainfrastruktuurin tehokkaaseen käyttöön liittyvät mittakaavaedut,
- Portugalin suosion lisääminen matkakohteena.

(29) Ensimmäisestä perustelusta komissio toteaa, että se on aloittanut menettelyn myös Espanjan lentoasemilla käyttöön otettua järjestelmää kohtaan ja lähettänyt virallisen ilmoituksen 28 päivänä huhtikuuta 1997. [Espanjan viranomaiset ovat ilmoittaneet aikomuksestaan lakkauttaa tämä järjestelmä.] Tuomioistuimen asiassa Hedley Lomas⁽¹³⁾ noudattaman oikeuskäytännön mukaisesti jäsenvaltio ei voi perustella yhteisön lainsäädännön rikkomista vetoamalla siihen, että myös toinen jäsenvaltio on laiminlyönyt yhteisön lainsäädännöstä johtuvia velvollisuuksiaan.

(30) Toisesta perustelusta voidaan todeta, että Portugalin viranomaiset eivät ole maininneet mitään tiettyjä mittakaavaetuja, vaan he ovat esittäneet, että lentoaseman on edistettävä infrastruktuuriensa tehokkaampaa käyttöä. Komissio vastasi päätöksessä 95/364/EY⁽¹⁴⁾ tähän perusteluun seuraavasti: ”Komissio katsoo [...], että tällaista järjestelmää voidaan perustella ainoastaan sellaisen suurtuotannon eduilla, jotka ilmailulaitos toteuttaisi. Tässä tapauksessa näin ei tapahdu. Ilmailulaitos ei ole osoittanut komissiolle, että nousuista tai laskuista huolehtiminen mieluummin toisen yhtiön koneella toisi mukanaan suurtuotannon etuja. Itse asiassa lentokoneen noususta ja laskusta huolehtiminen vaatii samoja palveluja riippumatta siitä, kuka koneen omistaa ja kuinka monta lentokonetta yhdellä yhtiöllä on. Ilmailulaitos voisi lisäksi perustella suurtuotannon etuja laskutusjärjestelyillä, suuria matkustajamääriä kuljettavan ja vilkkaasti liikennöivän liikenteenharjoittajan yhdenmukaisena laskutuksena sen sijaan, että vähäisessä liikenteessä käytettäisiin useita erilaisia laskuja. Tällaisten suurtuotannon etujen kokonaistulos on kuitenkin olematon”. Sama päättely soveltuu myös tarkasteltavana olevaan tapaukseen, koska lentokoneiden laskeutuminen ja nousu edellyttävät samanlaisia palveluja riippumatta samalle yhtiölle kuuluvien lentokoneiden lukumäärästä.

(31) Lentoasemainfrastruktuurien käytön tehostamisen ja Portugalin matkailunedistämisen osalta on todettava, että näitä perusteluja ei voida hyväksyä, koska nämä tavoitteet voitaisiin saavuttaa alennuksilla, joihin ei liity syrjintää ja jotka ovat kaikkien sellaisten lentoyhtiöiden saatavilla, jotka käyttävät mannermaalla sijaitsevia Portugalin lentoasemia.

⁽¹²⁾ Asia T-65/89, BPB industries and British gipsum, tuomio 1.4.1993, Kok. 1993, s. II-389, 69 kohta.

⁽¹³⁾ Asia C-5/94, The Queen vastaan Ministry of Agriculture Fisheries and Food ex parte: Hedley Lomas (Ireland) Ltd, tuomio 23.5.1996, Kok. 1996, s. I-2553.

⁽¹⁴⁾ Ks. alaviite 5, 16 kohta.

- (32) Tuomioistuim on katsonut, että jäsenvaltio rikkoo perustamissopimuksen 90 ja 86 artiklan määräyksiä, jos se sallii yrityksen käyttää väärin määräävää asemaansa ja soveltaa erilaisia ehtoja eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin perustamissopimuksen 86 artiklan toisen kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla (asia Corsica Ferries II ⁽¹⁵⁾, asia Raso ⁽¹⁶⁾, asia Corsica Ferries III ⁽¹⁷⁾).

Se seikka, että ANA:n asemassa oleva yritys soveltaa kauppakumppaneille tekemiinsä samankaltaisiin suorituksiin erilaisia ehtoja asettamalla ne epäedulliseen kilpailuasemaan, on 86 artiklan toisen kohdan c alakohdan mukaista määräävän aseman väärinkäyttöä.

b) Maksujen eriyttäminen lentojen luonteen mukaan (kotimaanlento vai kansainvälinen lento)

- (33) Säädöksen (decreto regulamentar) n:o 38/91 4 pykälän 5 momentissa säädetään, että "kotimaanlennolle myönnetään 50 prosentin alennus maksuista." Tariffijärjestelmä, jossa peritty hinta vaihtelee sen mukaan, onko kyseessä kotimaanlento vai yhteisön sisäinen lento, on myös perustamissopimuksen vastainen.

- (34) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Corsica Ferries II ⁽¹⁸⁾ antama tuomio on tältä osin erittäin selkeä. Tuomioistuin totesi kyseisessä asiassa seuraavaa:

"Perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdassa ja 86 artiklassa kielletään se, että kansallinen viranomais antaisi yritykselle, jolle on myönnetty yksinoikeus pakollisesti käytettävien luotispalvelujen tarjoamiseen yhteismarkkinoiden merkittäväällä osalla, sen vahvistamat palvelumaksut hyväksymällä aiheen soveltaa meriliikenneyritysten osalta erilaisia maksuja sen mukaan, suorittavatko yritykset jäsenvaltioiden välisiä vai kansallisella alueella sijaitsevien satamien välisiä kuljetuksia, siltä osin kuin tämä vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan".

Tätä asiaa koskevista päätelmissään julkisasiamies Van Gerven totesi lisäksi seuraavaa ⁽¹⁹⁾:

"Olennaista asiassa on se, että kyseiset tariffierot eivät ole millään lailla sidoksissa molemmissa tapauksissa tarjottujen täsmälleen samanlaisten luotispalvelujen luonteeseen (...). Yhteisöjen tuomioistuin katsoo omasta puolestaan, että kyse on selkeästi sellaisesta määräävän aseman väärinkäytön tapauksesta, joka on määritelty EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan toisen kohdan c

alakohdassa seuraavasti: 'erilaisten ehtojen soveltaminen eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin kauppakumppaneita epäedulliseen kilpailuasemaan asettavalla tavalla'").

(¹⁵) Alaviite 61: Tämä kysymys voidaan rinnastaa tilanteeseen, jota tarkasteltiin asiassa United Brands v. komissio (asia 27/96, tuomio 14.2.1978, Kok. s. 207) seuraavasti: yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että UBC:n harjoittama syrjivä hintapolitiikka, jonka mukaan eri jäsenvaltioissa toimivilta kypsyttäjä/jälleenmyyjiltä perittiin erilaisia hintoja samankaltaisten banaanien yhtä suurten määrien toimituksista, oli määräävän aseman väärinkäyttöä, koska 'nämä jäsenvaltioittain vaihtelevat syrjivät hinnat muodostivat esteen tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle' (232 kohta) ja 'tästä on aiheutunut kansallisten markkinoiden tiukka jakaminen keinotekoisesti erilaisille hintatasoille ja tiettyjen kypsyttäjien/jälleenmyyjien asettaminen epäsuotuisaan asemaan kilpailussa, joka on siis ollut väärin verrattuna siihen, mitä sen olisi pitänyt olla' (233 kohta). Samaa päättelyä voidaan soveltaa soveltuvin osin tarkasteltavana olevaan asiaan: ammattikunnan soveltamat erilaiset tariffit estävät jäsenvaltioiden välisten merikuljetuspalvelujen vapaan tarjonnan ja asettavat tällaisista palveluista vastaavat yhtiöt epäedulliseen kilpailuasemaan."

- (35) Kun tätä päättelyä sovelletaan lentoasemiin voidaan todeta, että ANA:n käyttöön ottaman erilaisten laskeutumismaksujen järjestelmän perusteella lentoyhtiöiden samankaltaisiin suorituksiin (nousu ja lasku) sovelletaan erilaisia ehtoja ja yhtiöt asetetaan näin ollen epäedulliseen kilpailuasemaan. Tästä syystä kyse on 86 artiklan toisen kohdan c alakohdassa tarkoitetusta määräävän aseman väärinkäytöstä.

On selvää, että tällainen järjestelmä asettaa yhteisön sisäistä lentoliikennettä harjoittavat yhtiöt epäedulliseen kilpailuasemaan muuttamalla keinotekoisesti yritysten kustannustekijöitä riippuen siitä, liikköivätkö ne kotimaan vai yhteisön sisäisillä reiteillä.

- (36) Portugalin viranomaiset ovat perustelleet tätä perustamissopimuksen rikkomista siten, että toimenpiteen tarkoituksena oli tukea Azoreiden ja mannermaan välisiä lentoja, koska vaihtoehtoisia liikenne-
muotoja ei ole, ja mannermaan kotimaanlentoja, koska etäisyydet ovat lyhyitä ja lippujen hinnat näin ollen alhaisia.

Azoreiden lentoaseman liikenteestä alle yksi prosentti on lähtöisin muista jäsenvaltioista kuin Portugalista. Tästä syystä 20 kappaleessa todettiin,

⁽¹⁵⁾ Ks. alaviite 4.

⁽¹⁶⁾ Ks. alaviite 11.

⁽¹⁷⁾ Ks. alaviite 10.

⁽¹⁸⁾ Ks. alaviite 4.

⁽¹⁹⁾ Kohta 34.

että kyseinen valtion toimenpide, joka liittyy tämän järjestelmän soveltamiseen Azoreille suuntautuvaan tai sieltä lähtevään liikenteeseen, ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Näin ollen ei ole tarpeen vastata Portugalin viranomaisten esittämään perusteluun, joka koskee kyseisen järjestelmän soveltamista Azoreille suuntautuvaan tai sieltä lähtevään liikenteeseen.

- (37) On kuitenkin todennäköistä, että koska lentoliikenne vapautettiin Azoreiden saarilla yhteisön lentoliikenteen harjoittajien pääsystä yhteisön sisäisille lentoreiteille 23 päivänä heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92, sellaisena kuin se on muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla, 1 artiklan 4 kohdan nojalla ⁽²⁰⁾ 1 päivästä heinäkuuta 1998, yhteisön sisäinen lentoliikenne ⁽²¹⁾ Azoreiden lentoasemien ja muiden yhteisön lentoasemien välillä lisääntyy. Näin ollen kyseistä valtion toimenpidettä voidaan tarkastella perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdan ja 86 artiklan nojalla.
- (38) Muun kotimaanliikenteen osalta Portugalin viranomaiset esittävät, että kotimaanlennot ovat niin lyhyitä, että laskeutumismaksujen osuus kuljetuskustannuksista muodostuisi liian korkeaksi ilman alennuksia. Maksu kuitenkin lasketaan lentokoneen painon eikä lentoetäisyyden mukaan.
- (39) Jos tätä perustelua noudatettaisiin, Portugalista lähteviin ja Madridiin, Sevillaan, Malagaan ja Santiagoon suuntautuviin lentoihin pitäisi myös soveltaa tätä alennusta, koska nämä kaupungit sijaitsevat kotimaanlentoja vastaavien etäisyyksien päässä. Etäisyys olisi siis otettava huomioon maksuja laskettaessa.
- (40) Näin ollen myös se, että ANA:n asemassa oleva yritys soveltaa erilaisia ehtoja eri kauppakumppanien samankaltaisiin suorituksiin mannermaalla sijaitsevilta Portugalin lentoasemilta lähtevien tai sinne suuntautuvien lentojen osalta ja asettaa kauppakumppanit näin epäedulliseen kilpailuasemaan, on 86 artiklan toisen kohdan c alakohdan mukaista määräävän aseman väärinkäyttöä.

c) 90 artiklan 2 kohta

- (41) Portugalin viranomaiset eivät ole vedonneet perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun poikkeukseen perustellakseen tämän laskeutumismaksujen alennusjärjestelmän käyttöön ottoa ja ylläpitämistä.

- (42) Komissio katsoo, että kyseisessä tapauksessa kilpailusääntöjen soveltaminen ei estä sen ANA:lle annetun erityistehtävän hoitamista, jonka perusteella se vastaa Portugalin lentoasemien kunnossapidosta ja käytöstä. Niiden soveltaminen ei myöskään estä lentoyhtiölle kuuluvan erityisen julkisen palvelun tehtävän suorittamista. Asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklassa on nimenomaisesti määritelty ne edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt, joiden perusteella jäsenvaltio voi asettaa yhteisön sisäistä säännöllistä lentoliikennettä koskevan julkisen palvelun velvoitteen.
- (43) Näin ollen perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdan poikkeusta ei sovelleta.

d) Pöytäkirjat

- (44) Edellä esitetystä tarkastelusta ilmenee, että ANA:n soveltama laskeutumismaksujen alennusjärjestelmä merkitsee sitä, että samanlaisista kiitoteihin, rullauksiin, asemasuon ja lähestymislennonjohdossa liittyvistä palveluista veloitetaan eri maksua kuukausittaisen laskeutumisen määrän tai lennon lähtöpaikan perusteella (kotimaanlento tai yhteisön sisäinen lento) ilman objektiivista perustetta.
- (45) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että johdanto-osan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettua valtion toimenpiteellä, koska sillä velvoitetaan julkinen yritys ANA soveltamaan kyseistä järjestelmää, rikotaan perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohtaa ja 86 artiklaa siltä osin kuin järjestelmää sovelletaan mannermaalla sijaitsevilla Portugalin lentoasemilla.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Lissabonin, Porton ja Faron lentoasemilla käyttöön otettu laskeutumismaksujen alennusjärjestelmä ja maksujen mukauttaminen lennon lähtöpaikan perusteella, joista on säädetty 21 päivänä maaliskuuta 1990 annetulla asetuksella (decreto-lei) 102/90, 29 päivänä kesäkuuta 1991 annetulla säädöksellä (decreto regulamentar) 38/91 ja 23 päivänä kesäkuuta 1998 tehdyllä ministeriön päätöksellä (portaria) 352/98, ovat perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdan, yhdessä 86 artiklan kanssa, vastaisia.

2 artikla

Portugal on lopetettava 1 artiklassa tarkoitettu rikkomus ja ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksi antamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

⁽²⁰⁾ EYVL L 240, 24.8.1992, s. 8

⁽²¹⁾ Official airline guidessa (OAG) marraskuussa 1998 julkaistujen tietojen mukaan Azoreiden lentoasemien ja yhteisön muiden jäsenvaltioiden kuin Portugalin lentoasemien välillä ei ole vielä yhtään säännöllistä suoraa lentoyhteyttä.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Portugalin tasavallalle.

Tehty Brysselissä 10 päivänä helmikuuta 1999.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen

KOMISSION PÄÄTÖS,**tehty 26 päivänä helmikuuta 1999,****Helleenien tasavallan esittämästä pyynnöstä soveltaa alennettua arvonlisäverokantaa maakaasun ja sähkön toimituksiin neuvoston direktiivin 77/388/ETY 12 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla***(tiedoksiannettu numerolla K(1999) 477)***(Ainoastaan kreikankielinen versio on todistusvoimainen)****(1999/200/EY)**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 98/80/EY ⁽²⁾, ja erityisesti sen 12 artiklan 3 kohdan b alakohdan,

sekä katsoo, että

Kreikka on ilmoittanut komissiolle aikovansa soveltaa 1 päivästä tammikuuta 1999 alennettua arvonlisäverokantaa maakaasun ja sähkön toimituksiin; nämä tiedot toimitettiin komissiolle 30 päivänä marraskuuta 1998 komissioon saapuneeksi kirjatulla kirjeellä,

suunnitellussa toimenpiteessä on kyse alennetun arvonlisäverokannan soveltamisesta kuudennen arvonlisäverodirektiivin 12 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla maakaasun ja sähkön toimituksiin niiden tuotanto- ja toimitusolosuhteista riippumatta (kotimaiset toimitukset, yhteisöhankinnat tai tuonti),

koska kyse on yleisestä toimenpiteestä, jonka toteuttamiseen ei sisälly poikkeuksia, kilpailun vääristymisen vaara katsotaan olemattomaksi; toimenpide on näin ollen

kyseisen direktiivin 12 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädetyn edellytyksen mukainen, ja Kreikalle on annettava lupa soveltaa sitä,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kreikan 30 päivänä marraskuuta 1998 komissiolle ilmoittamassa toimenpiteessä, joka koskee alennetun arvonlisäverokannan soveltamista maakaasun ja sähkön toimituksiin niiden tuotanto- ja toimitusolosuhteista riippumatta (kotimaiset toimitukset, yhteisöhankinnat tai tuonti), ei katsota olevan kilpailun vääristymisen vaaraa.

Kreikka voi näin ollen soveltaa kyseistä toimenpidettä 1 päivästä tammikuuta 1999 lähtien.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Helleenien tasavallalle.

Tehty Brysselissä 26 päivänä helmikuuta 1999.

Komission puolesta

Mario MONTI

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1

⁽²⁾ EYVL L 281, 17.10.1998, s. 31